

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

**Факультет міжнародної економіки і менеджменту
Кафедра європейської економіки і бізнесу**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА Міжнародні економічні відносини
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 29 «Міжнародні відносини»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 292 «Міжнародні економічні відносини»

Форма навчання: Очна (денна)

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему
**«Роль торгівельної дипломатії у зовнішньоекономічній
діяльності України»**

здобувача Олійник Аліни Сергіївни

Науковий керівник:
к.е.н. доцент Лещенко Катерина Андріївна

_____ (підпис)

**Робота допущена до захисту перед екзаменаційною комісією
з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)**

Завідувач кафедри: *д.е.н., доцент Федірко О.А.*

Київ 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА

Факультет міжнародної економіки і менеджменту

Кафедра європейської економіки і бізнесу

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА	Міжнародні економічні відносини
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	29 «Міжнародні відносини»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	292 «Міжнародні економічні відносини»

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи (гарант)
освітньо-професійної програми

С. І. Ткаленко

(підпис)

(ініціали, прізвище)

2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

О.А. Федірко

(підпис)

(ініціали, прізвище)

2024 р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

здобувачу вищої освіти **Олійник А. С.**
(прізвище, ім'я, по батькові)

денної форми навчання
очної (денної), заочної, дистанційної

на підготовку кваліфікаційної бакалаврської роботи

на тему «Роль торгівельної дипломатії у зовнішньоекономічній діяльності України»

Тему затверджено наказом ректора Університету від «_____» _____ 20__ р. № _____

План кваліфікаційної бакалаврської роботи

Розділ 1	Теоретичні засади торгівельної дипломатії як засобу зовнішньоекономічної діяльності України
----------	---

Розділ 2	Аналіз торгівельної дипломатії в контексті зовнішньоекономічної діяльності України
Розділ 3	шляхи покращення торгівельної дипломатії України
Об'єкт дослідження:	торгівельна дипломатія, її механізми та інструменти, що використовуються для захисту та просування економічних інтересів країни на міжнародній арені.
Предмет дослідження:	вплив торгівельної дипломатії на зовнішньоекономічну діяльність України, включаючи укладання торговельних угод, вирішення торговельних спорів, підтримку експорту та залучення іноземних інвестицій, а також підвищення міжнародного престижу країни через активну участь у міжнародних торговельних відносинах.
Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи:	Дослідження впливу торгівельної дипломатії на зовнішньоекономічну діяльність України з метою визначення її ролі у забезпеченні ефективності та стабільності міжнародних економічних відносин.

Конкретні завдання, які здобувач повинен виконати для досягнення поставленої мети:

У розділі 1	Дослідити основні напрями та тенденції зовнішньоекономічної діяльності України, їх вплив на економіку країни та перспективи розвитку.; розкрити сутність, функції, принципи та завдання торгівельної дипломатії, а також оцінити її роль у формуванні зовнішньоекономічної політики України.
У розділі 2	Провести аналіз впливу торгівельної дипломатії на зовнішньоекономічні відносини України, визначити ключові чинники успіху та проблемні аспекти ;дослідити засоби і стандарти торгівельної дипломатії, спрямовані на забезпечення міжнародної конкурентоспроможності України та їх ефективність; проаналізувати механізми та інструменти торгівельної дипломатії в контексті зовнішньоекономічної діяльності України та їх роль у стабілізації та розвитку економіки.
У розділі 3	Провести оцінку ефективності заходів торгівельної дипломатії для України та розробити пропозиції щодо оптимізації стратегій та діяльності в цій сфері; представити конкретні рекомендації щодо подальших можливостей розвитку торгівельної дипломатії для України, враховуючи сучасні тенденції та виклики глобального економічного середовища.

**Завдання підготував
науковий керівник**

(підпис)

(ініціали, прізвище)

«_____» _____ 2024 р.

**Завдання одержав
здобувач**

(підпис)

(ініціали, прізвище)

«_____» _____ 2024 р.

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна бакалаврська робота містить 63 сторінки, 5 таблиць та 5 рисунків. У роботі наведено список джерел літератури з 41 найменуванням.

«Роль торгівельної дипломатії у зовнішньоекономічній діяльності України»

Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи полягає у дослідженні впливу торгівельної дипломатії на зовнішньоекономічну діяльність України з метою визначення її ролі у забезпеченні ефективності та стабільності міжнародних економічних відносин.

Об'єкт дослідження - торгівельна дипломатія, її механізми та інструменти, що використовуються для захисту та просування економічних інтересів країни на міжнародній арені.

Предмет дослідження - вплив торгівельної дипломатії на зовнішньоекономічну діяльність України, включаючи укладання торговельних угод, вирішення торговельних спорів, підтримку експорту та залучення іноземних інвестицій, а також підвищення міжнародного престижу країни через активну участь у міжнародних торговельних відносинах.

Відповідно до поставленої мети були визначені такі *завдання*:

1. Дослідження основних напрямів та тенденцій зовнішньоекономічної діяльності України.
2. Розкриття сутності, функцій, принципів та завдань торгівельної дипломатії.
3. Аналіз впливу торгівельної дипломатії на зовнішньоекономічні відносини України.
4. Дослідження засобів дипломатії, спрямованих на забезпечення міжнародної конкурентоспроможності України та їх ефективності.
5. Аналіз механізмів та інструментів торгівельної дипломатії в контексті зовнішньоекономічної діяльності України та їх ролі у стабілізації та розвитку економіки.

6. Надання конкретних рекомендацій щодо подальших можливостей розвитку торгівельної дипломатії для України з урахуванням сучасних тенденцій та викликів глобального економічного середовища.

Висновки: За результатами дослідження встановлено, що торгівельна дипломатія та просування економічних інтересів України в сучасному світі вимагають комплексного підходу та активної взаємодії з міжнародними партнерами. Ключовими висновками є необхідність розвитку стратегічних планів та дієвих механізмів співпраці для захисту економічних інтересів України на світовій арені. Ефективне використання торгівельної дипломатії сприятиме підвищенню конкурентоспроможності країни, розвитку міжнародних економічних відносин та створенню сприятливих умов для залучення іноземних інвестицій та розвитку експортно-імпортних операцій.

Рік виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи: 2024

Рік захисту роботи: 2024

Ключові слова: торгівельна дипломатія, зовнішньоекономічна діяльність, торговельні угоди, торговельні спори, іноземні інвестиції, міжнародний престиж, механізми та інструменти, стратегічні плани.

В І Д Г У К
про кваліфікаційну бакалаврську роботу
здобувачки факультету міжнародної економіки і менеджменту
освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини»

Олійник Аліни Сергіївни на тему:

«Роль торгівельної дипломатії у зовнішньоекономічній діяльності України»

Актуальність теми. В умовах зростаючої глобальної взаємозалежності та підвищення ролі міжнародних економічних відносин, вивчення особливостей та ефективних механізмів торгівельної дипломатії України є надзвичайно важливим. Торговельна дипломатія є ключовим інструментом для розширення зовнішньоекономічної діяльності країни, залучення інвестицій, збільшення експорту та підвищення міжнародної конкурентоспроможності. Розуміння принципів та механізмів функціонування торгівельної дипломатії в умовах глобалізації є необхідним для розробки стратегій, які допоможуть Україні адаптуватися до світових економічних тенденцій та досягти стійкого економічного зростання.

Позитивні риси кваліфікаційної бакалаврської роботи та наявність самостійних розробок авторки. Робота логічно структурована, в ній авторка розглянула роль торгівельної дипломатії у зовнішньоекономічній діяльності України, а також провела аналіз існуючих стратегій та механізмів, які застосовуються для просування українських економічних інтересів на міжнародній арені. Наявні авторські розробки, зокрема, пропозиції щодо вдосконалення національної стратегії торгівельної дипломатії, спрямованої на збільшення експорту та залучення іноземних інвестицій.

Цінність теоретичних висновків та практичних рекомендацій. Висновки та рекомендації, яких дійшла авторка, можуть бути використані дослідниками економічних та політичних стратегій, керівниками підприємств, а також профільними державними установами, такими як: Міністерство економіки України, Міністерство закордонних справ України. Вони також можуть стати основою для обговорення в українському академічному середовищі щодо шляхів підвищення ефективності торгівельної дипломатії України.

Наявність недоліків. В роботі розглянуті різні аспекти торгівельної дипломатії у зовнішньоекономічній діяльності України, проте питання практичної реалізації запропонованих механізмів розкрито поверхнево. Проте, робота досягла поставлених цілей та виконані всі поставлені завдання.

Загальна оцінка кваліфікаційної бакалаврської роботи та її допущення до захисту перед ДЕК. Робота допускається до захисту перед екзаменаційною комісією з рекомендованою високою позитивною оцінкою. **Оцінка керівника - 50 балів.**

Науковий керівник

доц., к.е.н. К.А. Лещенко

6 червня 2024 року

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТОРГІВЕЛЬНОЇ ДИПЛОМАТІЇ ЯК ЗАСОБУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ.....	7
1.1. Основні напрями та тенденції зовнішньоекономічної діяльності України.....	7
1.2. Сутність, функції, принципи та завдання торгівельної дипломатії.....	15
1.3. Методики оцінювання ефективності торгівельної дипломатії.....	19
РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ ТОРГІВЕЛЬНОЇ ДИПЛОМАТІЇ В КОНТЕКСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ.....	24
2.1. Аналіз впливу торгівельної дипломатії на зовнішньоекономічні відносини України.....	34
2.2. Засоби і стандарти торгівельної дипломатії в забезпеченні міжнародної конкурентоспроможності.....	30
2.3. Механізми та інструменти торгівельної дипломатії в контексті зовнішньоекономічної діяльності України.....	37
РОЗДІЛ III. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ТОРГІВЕЛЬНОЇ ДИПЛОМАТІЇ УКРАЇНИ.....	43
3.1. Роль торгівельної дипломатії в розширенні зовнішньоекономічної діяльності.....	44
3.2. Оцінка ефективності заходів торгівельної дипломатії для України.....	47
3.3. Рекомендації щодо подальших можливостей розвитку торгівельної дипломатії для країни.....	52
ВИСНОВКИ.....	58
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	60

ВСТУП

Актуальність теми. Торгівельна дипломатія грає важливу роль у зовнішньоекономічній діяльності будь-якої країни, включаючи Україну. Цей вид дипломатії є складною системою взаємодії між урядом, бізнесом та іншими зацікавленими сторонами з метою сприяння міжнародній торгівлі, залученню інвестицій та розвитку економіки країни.

Після проголошення державного суверенітету України почалося кардинальне переформування всіх сфер її економічного й соціального життя, спрямоване на інтеграцію до сучасного світового цивілізаційного процесу. Цей перехід передбачав реалізацію глибоких економічних, політичних та соціальних реформ, спрямованих на зміцнення нового соціально-економічного ладу та інтеграцію в світове співтовариство.

Крім того, Україна звернула свою увагу на поглиблення міжнародних економічних зв'язків, що відіграє ключову роль у її інтеграції до глобальної економічної системи. Це включало укладання та розширення торговельних угод, сприяння експорту та імпорту, розвиток міжнародного туризму та залучення іноземних інвестицій.

Торгівельна дипломатія допомагає українським компаніям входити на міжнародні ринки, зокрема шляхом переговорів та укладання торговельних угод з іншими країнами. Це сприяє зростанню експорту та розширенню географії збуту українських товарів та послуг.

Крім того, торгівельна дипломатія допомагає створювати сприятливі умови для іноземних інвесторів, включаючи лобіювання інтересів уряду, вирішення регуляторних питань та забезпечення стабільного і прозорого інвестиційного середовища. Це сприяє залученню іноземних капіталів у різні галузі економіки України, що сприяє їхньому розвитку та модернізації.

Однією з ключових функцій торгівельної дипломатії є захист інтересів країни на міжнародному ринку. Це включає не лише укладання та ведення міжнародних торговельних угод, але й активне вирішення

торговельних спорів, лобіювання інтересів уряду та підтримку експортерів та імпортерів через впровадження стратегічних та тактичних заходів. Також, ця функція передбачає активну роль в забезпеченні конкурентоспроможності та розвитку економічних секторів країни на міжнародному ринку через створення сприятливих умов для експорту та приваблення іноземних інвестицій.

Торгівельна дипломатія впливає на вирішення економічних проблем та сприяє стимулюванню інновацій. Шляхом активної співпраці з іншими країнами в галузі наукових досліджень, технологічного обміну та технічної співпраці Україна може отримати доступ до передових технологій і знань, що сприятиме розвитку високотехнологічних секторів економіки. Це дозволяє країні ефективніше використовувати ресурси, підвищувати продуктивність та конкурентоспроможність на міжнародному ринку. Така співпраця також сприяє обміну ідеями та кращими практиками між країнами, що сприяє розвитку інноваційних підходів у різних галузях економіки та суспільства в цілому.

Крім підвищення міжнародного престижу країни, торгівельна дипломатія також грає важливу роль у зміцненні міжнародних зв'язків та сприяє формуванню партнерських відносин з іншими країнами. Активна участь у міжнародних торговельних відносинах та укладання важливих угод дозволяють Україні розширювати свої контакти та співпрацювати з різними економічними партнерами.

Торгівельна дипломатія також сприяє вирішенню міжнародних економічних конфліктів та сприяє зміцненню стабільності на світовому ринку. Шляхом пошуку компромісів, вирішення торговельних спорів та укладання взаємовигідних угод, країна може зменшити ризики торговельних конфліктів та сприяти сприятливому економічному середовищу для всіх учасників міжнародного ринку.

Узгоджена торгівельна стратегія і діалог з міжнародними партнерами дозволяють Україні ефективно виступати на світовій арені, представляти свої

інтереси та розвивати співпрацю у різних сферах, що сприяє підвищенню авторитету та впливу країни на міжнародному рівні.

Отже, торгівельна дипломатія відіграє важливу роль у зовнішньоекономічній діяльності України, сприяючи не лише розвитку економіки, але й формуванню партнерських відносин, підвищенню стабільності та міжнародного авторитету країни.

Отже, *мета бакалаврської роботи* полягає у дослідженні впливу торгівельної дипломатії на зовнішньоекономічну діяльність України з метою визначення її ролі у забезпеченні ефективності та стабільності міжнародних економічних відносин.

Об'єкт: торгівельна дипломатія, її механізми та інструменти, що використовуються для захисту та просування економічних інтересів країни на міжнародній арені.

Предмет: вплив торгівельної дипломатії на зовнішньоекономічну діяльність України, включаючи укладання торговельних угод, вирішення торговельних спорів, підтримку експорту та залучення іноземних інвестицій, а також підвищення міжнародного престижу країни через активну участь у міжнародних торговельних відносинах.

Для аналізу заданої теми було визначено *наступні завдання* даної бакалаврської роботи:

1. Дослідити основні напрями та тенденції зовнішньоекономічної діяльності України, їх вплив на економіку країни та перспективи розвитку.
2. Розкрити сутність, функції, принципи та завдання торгівельної дипломатії, а також оцінити її роль у формуванні зовнішньоекономічної політики України.
3. Провести аналіз впливу торгівельної дипломатії на зовнішньоекономічні відносини України, визначити ключові чинники успіху та проблемні аспекти.
4. Дослідити засоби і стандарти торгівельної дипломатії, спрямовані на забезпечення міжнародної конкурентоспроможності України та їх

ефективність.

5. Проаналізувати механізми та інструменти торгівельної дипломатії в контексті зовнішньоекономічної діяльності України та їх роль у стабілізації та розвитку економіки.

6. Провести оцінку ефективності заходів торгівельної дипломатії для України та розробити пропозиції щодо оптимізації стратегій та діяльності в цій сфері.

7. Представити конкретні рекомендації щодо подальших можливостей розвитку торгівельної дипломатії для України, враховуючи сучасні тенденції та виклики глобального економічного середовища.

Під час вивчення даної проблематики доцільно використовувати аналітичні *методи*, такі як порівняльний аналіз міжнародних торговельних угод, огляд літератури з питань торгівельної дипломатії, а також статистичний аналіз зовнішньоекономічних показників України. Також застосовано емпіричні дослідження, які включають аналіз документів та звітів міжнародних організацій, інтерв'ю з представниками дипломатичних служб та торговельних органів. Комбінація цих методів дозволить отримати глибше та більш об'єктивне розуміння ролі торгівельної дипломатії в зовнішньоекономічній діяльності країни.

Для побудови теоретично-інформаційної бази були використані різні *джерела*, такі як бібліографічні та довідкові видання, статистичний матеріал, законодавчі документи України та інші джерела інформації. Особливу роль в цьому відіграли спеціалізовані видання, такі як монографії, підручники, періодичні видання та автореферати дисертацій, а також нормативно-правові акти, регламенти ЄС, джерела в Інтернеті, статті учених з різних галузей, практичні матеріали та фінансова звітність підприємств.

Робота налічує вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел.

РОЗДІЛ І.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТОРГІВЕЛЬНОЇ ДИПЛОМАТІЇ ЯК ЗАСОБУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ

1.1. Основні напрями та тенденції зовнішньоекономічної діяльності України

У сучасному світі зовнішньоекономічна діяльність стала однією з ключових складових економічної стратегії країни, яка спрямована на забезпечення її економічного розвитку та міцність на міжнародній арені. Основні напрями та тенденції зовнішньоекономічної діяльності України визначаються глобальними тенденціями в економічному світі та внутрішніми факторами, які впливають на зовнішні торговельні відносини країни. Особлива увага приділяється ролі українського бізнесу у глобальних ланцюгах створення вартості, що є суттєвим драйвером збільшення продуктивності, створення нових робочих місць та підвищення рівня життя.

Україна має потенціал для ефективного впровадження глобальних ланцюгів створення вартості, але тривалий час цей потенціал не був повністю реалізований. Особливу вагу у цьому контексті мають фактори, що впливають на формування глобальних ланцюгів створення вартості в українському бізнесі [1].

Пріоритети в розвинених економіках, такі як збільшення доданої вартості, використання новітніх технологій та ноу-хау, активно підтримуються. Україна, завдяки своєму географічному розташуванню та геополітичному статусу, має можливості для стратегічних партнерств у міжнародному виробничому ланцюзі. Однак, необхідно уважно обирати партнерів, оскільки не всі партнерства можуть призвести до стратегічних вигод [1].

Один із основних напрямів зовнішньоекономічної діяльності України - це розвиток торгівлі та експортно-імпортних відносин. Україна, як країна з

великим потенціалом виробництва та сировинними ресурсами, активно співпрацює з іншими країнами у сфері торгівлі товарами та послугами. Ця співпраця включає не лише традиційні галузі, але й нові напрямки, такі як інноваційні технології, цифрові продукти та послуги [1].

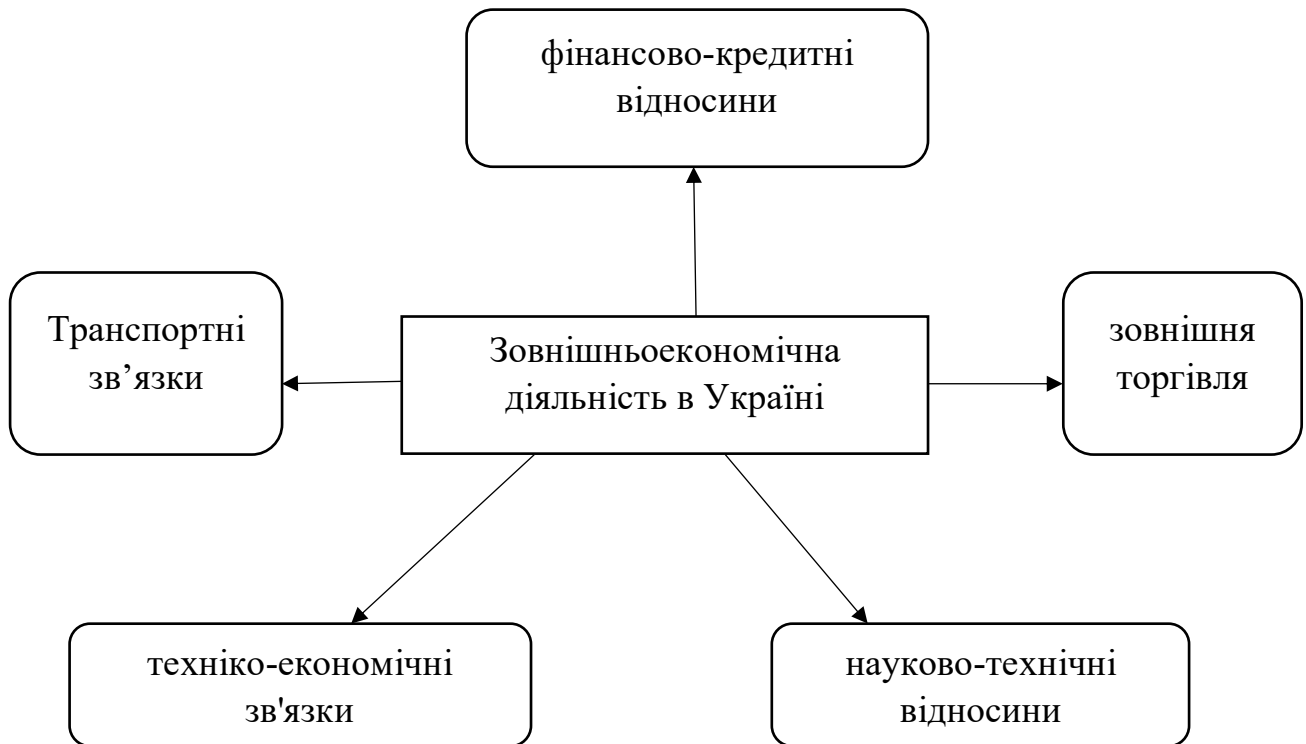

Рисунок 1.1. Основні напрями зовнішньоекономічної діяльності в Україні
Джерело: складено автором на основі [2]

Важливим аспектом є пошук нових ринків збуту для українських товарів та послуг. Зокрема, акцент робиться на розвитку експорту, оскільки це сприятиме не лише росту економіки, а й збільшенню престижу українських брендів та продукції на міжнародному рівні. Для цього важливо проводити аналіз ринків, орієнтуватися на попит, враховувати тенденції та умови конкуренції [2].

Підвищення конкурентоспроможності українських товарів і послуг на міжнародному рівні також є ключовим завданням. Це включає в себе застосування сучасних технологій у виробництві, покращення якості продукції, вдосконалення логістики та маркетингових стратегій. Такий підхід

дозволить Україні ефективно конкурувати на світових ринках та збільшити свою присутність у глобальних ланцюгах створення вартості [2].

За період з 2015 до 2021 року загальний обсяг зовнішньої торгівлі України постійно зростає, з 75,6 мільярдів доларів США у 2015 році до 140,9 мільярдів доларів США у 2021 році [3]. Проте, у 2020 році спостерігалось зниження цього показника, що було спричинене світовою пандемією COVID-19. Проте, у 2021 році відбулася позитивна динаміка зростання, яка тривала і на початку 2022 року [3].

Протягом періоду з 2015 по 2021 рік в Україні спостерігалось зростання обсягу імпорту на 35300,4 мільярдів доларів США та експорту на 29962,2 мільярдів доларів США. Однак, імпорт товарів в Україну в цілому перевищує обсяг експорту [3]. Сприятне зростання імпорту відбулося у 2017 році (на 26,4% в порівнянні з 2016 роком) та у 2021 році (на 34,0% в порівнянні з 2020 роком). Найбільший обсяг товарного експорту та імпорту спостерігався у 2021 році, що становило відповідно 68089,3 та 72816,8 мільярдів доларів США [3].

У зазначений період коефіцієнт покриття експортом імпорту зменшився з 1,02 до 0,94. Це традиційно вважається погіршенням ситуації, оскільки не забезпечується повна компенсація витрат валютної виручки обсягом надходжень. Таке зменшення коефіцієнта може вказувати на недостатню ефективність експортної політики країни та збільшення залежності від імпорту (табл. 1.1.) [3].

Таблиця 1.1. Обсяг експорту та імпорту України в період з 2016 по 2021 роки

Рік	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Експорт	36361711,2	43264736,0	47334987	50054605,8	49191824,5	68089300
Імпорт	39249797,2	49607173,9	57187578	60800173,1	54336136,7	72816800

Джерело: складено автором на основі [3]

У 2021 році Україна зайняла 59-е місце у світі за обсягом ВВП, що свідчить про значну роль країни в світовій економіці. Проте, не зважаючи на позитивні показники у світовому рейтингу, економіка України залишається сировинно-орієнтованою, що є одним із основних викликів для подальшого розвитку [3].

Основними параметрами для подальшого розвитку України є економічна безпека, розвиток міжнародної торгівлі та стимулююча фінансова політика. Економічна безпека забезпечує стабільність держави, що є критично важливим для створення сприятливого бізнес-середовища і залучення інвестицій. Розвиток міжнародної торгівлі відкриває нові ринки збуту для українських товарів та послуг, сприяє диверсифікації економіки і зменшенню залежності від окремих торговельних партнерів. Стимулююча фінансова політика сприяє економічному зростанню, створюючи умови для збільшення обсягів виробництва та залучення іноземних інвестицій.

Важливим є також забезпечення належного рівня людського капіталу, що включає якісну освіту, доступ до охорони здоров'я та можливості для професійного розвитку. Розвиток сприятливої логістики є критичним для ефективного функціонування економіки, адже це дозволяє зменшити витрати на транспортування та підвищити швидкість і надійність поставок. Збереження низької вартості робочої сили може стати конкурентною перевагою для України на міжнародній арені, сприяючи залученню виробничих потужностей і створенню нових робочих місць. [4].

Інтеграція України з європейським співтовариством мала значний позитивний вплив на зовнішньоекономічну діяльність країни. Це дало можливість підвищити значення експорту та забезпечити доступ до дефіцитних ресурсів і товарів, придбати новітні технології та розвинути перспективні напрямки експорту [4]. Проте, такий шлях також супроводжується певними ризиками, такими як втрата конкурентоспроможності окремих галузей, банкрутство низькоефективного бізнесу та перехід на європейський рівень цін. Також, використання України

як сировинного придатку та дешевої робочої сили є складністю, яку необхідно враховувати для подальшого сталого розвитку (табл. 1. 2.).

Таблиця 1.2. Показники обсягів торгівлі відносин України з країнами ЄС
упродовж 2018–2021 рр.

Показник	2018	2019	2020	2021	$\Delta 19/18$	$\Delta 20/19$	$\Delta 21/20$
Частка країн ЄС в експорті товарів та послуг України, %	40,3	37,7	37,1	39,3	-2,6	-0,6	2,2
Експорт товарів та послуг з України до країн ЄС, млрд. дол.	23,0	24,2	22,1	26,79	1,2	-2,1	4,69
Частка країн ЄС в імпорті товарів та послуг в Україну, %	41,8	42,4	44,3	39,7	0,6	1,9	-4,6
Імпорт товарів і послуг із країн ЄС в Україну, млрд. дол.	26,6	28,7	26,8	28,95	2,1	-1,9	2,15

Джерело: складено автором на основі [4]

Україна імпортує різноманітні види послуг, серед яких найбільший обсяг припадає на транспортні, бізнес-послуги, туристичні та фінансові послуги. Протягом періоду з 2018 по 2021 роки спостерігалася зростаюча частка імпорту туристичних, державних і фінансових послуг, а також невелике збільшення обсягів імпорту ІТ-послуг [4].

Туристичні послуги важливі для розвитку туристичної індустрії та підтримки туристичного потоку в країну. Державні послуги можуть включати різні аспекти, від консультаційних послуг до державних закупівель. Фінансові послуги, у свою чергу, можуть включати банківські та страхові послуги, що є важливими для функціонування економіки та фінансової стабільності [4].

Росте також імпорт ІТ-послуг, що відображає зростання інтересу до

цифрової трансформації та розвитку інформаційних технологій. Всі ці тенденції свідчать про широкий спектр імпортованих послуг, які важливі для різноманітних галузей економіки та підтримки її розвитку [4].

Воєнні події суттєво вплинули на організацію зовнішньоекономічних процесів в Україні. Унаслідок тимчасового припинення роботи значної кількості митних пунктів пропуску через державний кордон, відбулась переорієнтація транспортних маршрутів експорту з морських портів до відносно безпечних портів на Дунаї, а також використання автомобільних і залізничних магістралей. Це призвело до значних змін у обсязі та структурі експортно-імпортних операцій, що вплинуло на географію експорту України [5].

Рада Європейського Союзу (ЄС) взяла на себе ініціативу підтримати Україну та скасувала всі мита і квоти на її вітчизняні товари на рік, починаючи з червня 2022 року. Це рішення дозволило зменшити негативні впливи на економіку України та стабілізувати рівень зовнішньоекономічної діяльності, зважаючи на те, що ЄС є одним з найбільших торгових партнерів країни [5]. Частка експорту у вітчизняні товари до ЄС зросла з 40% у 2021 році до 63% за 11 місяців 2022 року. Однак загальні обсяги зовнішньоекономічної діяльності значно зменшилися, з експортом товарів на 66,4% та імпортом на 75,8% за той же період [5].

Україна є важливим учасником світового ринку, зокрема у сільському господарстві та промисловості, які складають близько 40% від загального обсягу міжнародних продажів. Важливі фактори для подальшого розвитку економіки України включають економічну безпеку, міжнародну торгівлю, сприятливу фіскальну політику, а також розвиток інноваційних секторів, таких як інформаційні технології, енергетика та інфраструктура. Україна активно участь у глобальних ланцюгах доданої вартості (GVC), що сприяє підвищенню конкурентоспроможності та розвитку економіки країни [5].

Іноземні інвестиції та розвиток інвестиційного клімату в Україні – це ще один важливий аспект в економічному розвитку країни. Уряд активно

вдосконалює законодавство та створює сприятливі умови для іноземних інвесторів, щоб привернути капітал у різні сфери економіки. Одним із ключових завдань є зменшення бюрократичних перешкод та покращення інфраструктури, що сприяє залученню більшого обсягу інвестицій [5].

Україна працює над вдосконаленням інвестиційного клімату, спрямовуючи зусилля на створення прозорих і привабливих умов для іноземних партнерів. Це охоплює удосконалення правового поля, що регулює інвестиційну діяльність, забезпечення стабільності у відносинах з інвесторами та стимулювання розвитку нових проектів. Крім того, Україна активно впроваджує програми підтримки інвестицій у перспективні галузі, такі як виробництво високотехнологічних товарів, розвиток інфраструктури та зелена енергетика [5].

Політика приваблення іноземних інвестицій в Україну також спрямована на стимулювання розвитку малих і середніх підприємств, що є основою стабільної економіки. Шляхи залучення інвестицій включають у себе створення сприятливих умов для бізнесу, забезпечення доступу до фінансових ресурсів та розвиток інфраструктури для підтримки підприємництва. Такий підхід сприяє зміцненню економічної стійкості та створює перспективи для стабільного розвитку країни [5].

Україна активно веде перемовини з різними країнами та регіональними економічними блоками з метою укладення та підтримки міжнародних торговельних угод. Це важлива тенденція, яка спрямована на сприяння зовнішньоекономічному розвитку України та розширення можливостей для українських підприємств на міжнародному ринку.

Розвиток міжнародних торговельних угод і інтеграція в регіональні та міжнародні економічні об'єднання створюють сприятливе середовище для зростання експорту, залучення інвестицій та розширення бізнесу. Ці угоди не лише сприяють розвитку економіки, а й сприяють підвищенню конкурентоспроможності українських товарів та послуг на світовому ринку.

Важливою перевагою таких угод є створення стабільного та

передбачуваного правового середовища для бізнесу, що забезпечує підприємствам укладення довгострокових контрактів та сприяє розвитку торговельних відносин. Такий підхід сприяє підвищенню інвестиційного потенціалу країни та забезпечує стійкий економічний ріст [6].

Зовнішньоекономічна активність України націлена на розвиток торгівлі, приваблення інвестицій та активну участь у міжнародних економічних відносинах з метою забезпечення стабільності та посилення економічного зростання країни [6].

Україна прагне не лише розширювати обсяги своїх зовнішньоекономічних операцій, але й розвивати стратегічні партнерства з іншими країнами та міжнародними організаціями. Це сприяє створенню сприятливого середовища для ефективного функціонування бізнесу та забезпеченню стійкого економічного розвитку [6].

Одним із ключових завдань в цьому контексті є вдосконалення законодавства, спрощення адміністративних процедур та стимулювання інноваційного підходу у веденні міжнародних економічних відносин. Такі заходи допомагають підвищувати конкурентоспроможність українських компаній на світовому ринку та залучати більше інвестицій для розвитку економіки країни [6].

Крім того, активна участь в міжнародних економічних форумах та ініціативах сприяє розширенню мережі контактів і партнерств, що відкриває нові можливості для розвитку торгівлі та інвестиційної діяльності [6].

Узагальнюючи, зовнішньоекономічна стратегія України націлена на підтримку стабільності та зростання економіки через розширення міжнародних зв'язків, залучення інвестицій та розвиток ефективних торговельних партнерств.

1.2. Сутність, функції, принципи та завдання торгівельної дипломатії

Торгівельна дипломатія, відіграючи ключову роль у зовнішньоекономічних відносинах країни, має багатоаспектний характер і охоплює різноманітні завдання та функції. Основною метою її діяльності є забезпечення стабільного функціонування торговельних зв'язків, підтримка конкурентоспроможності та захист економічних інтересів країни на міжнародному ринку (рис. 1.2.).

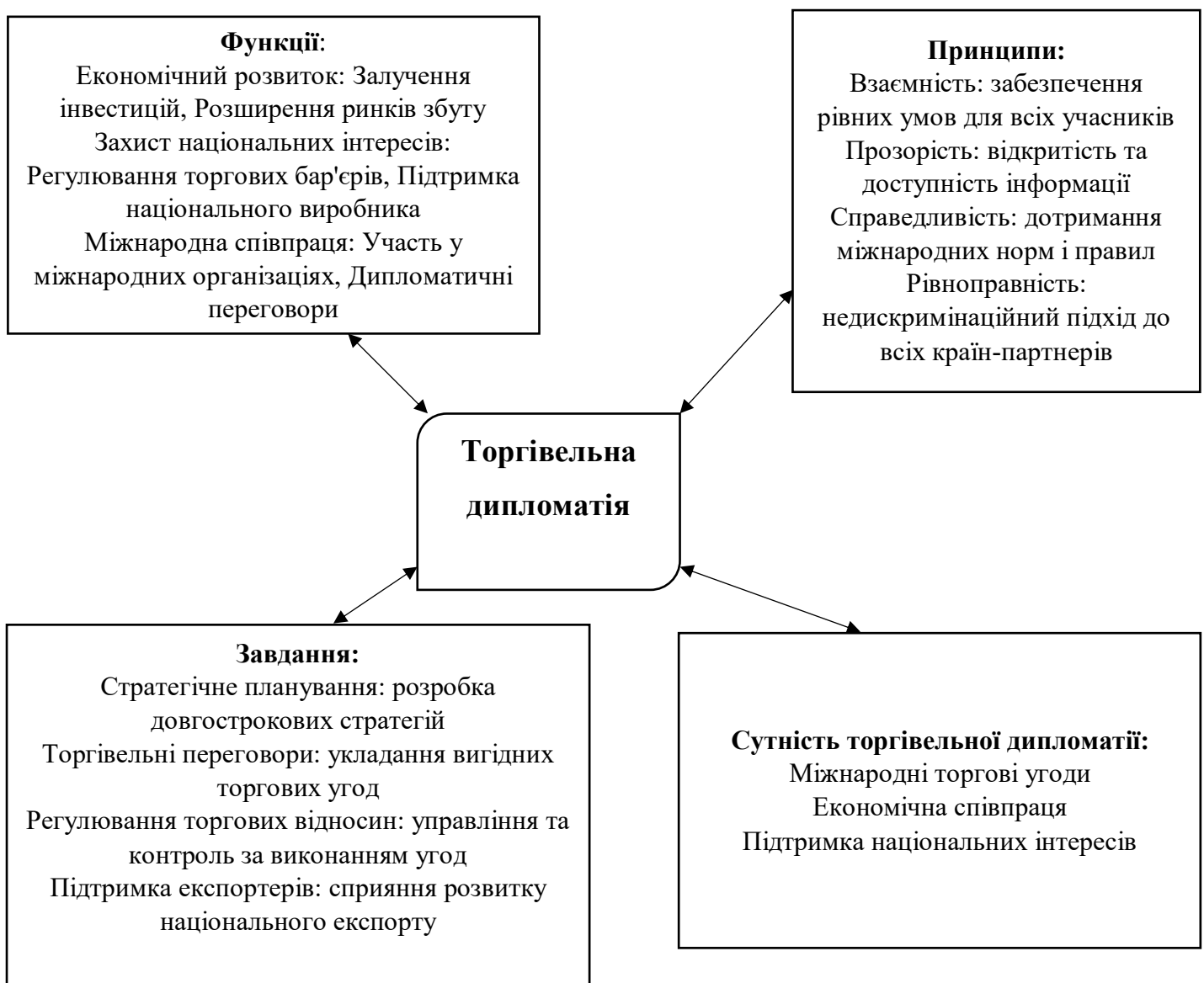

Рисунок 1.2. Сутність, функції, принципи та завдання торгівельної дипломатії

Джерело: складено автором на основі [7]

Торгівельна дипломатія представляє собою складну систему стратегічних і тактичних дій, спрямованих на захист і розвиток економічних інтересів країни у міжнародних економічних відносинах. Одним із ключових аспектів її діяльності є забезпечення сприятливих умов для зовнішньої торгівлі та інвестиційного співробітництва [7].

Основним завданням торгівельної дипломатії є підтримка конкурентоспроможності економіки країни на міжнародному ринку шляхом активного участі у формуванні правил міжнародної торгівлі та сприяння експортній діяльності. Це включає в себе укладання та виконання міжнародних торговельних угод, розвиток торговельних зв'язків, захист від недобросовісної конкуренції та вирішення торговельних спорів [7].

Торгівельна дипломатія в сучасному світі відіграє ключову роль у забезпеченні стабільності та успішного функціонування економіки країни на міжнародній арені. Основні функції торгівельної дипломатії включають захист торговельних інтересів, продовження та розширення торговельних відносин, а також підтримку економічних зв'язків через різноманітні інструменти та методи [7].

Ця функція передбачає активне виступлення за інтереси вітчизняних товарів і послуг на міжнародних ринках. Торгівельна дипломатія веде переговори, лобіює інтереси країни в різних міжнародних організаціях та форумах з метою зменшення торговельних бар'єрів, боротьби з недобросовісною конкуренцією та вирішення торговельних спорів через діалог і консультації [7].

Одним з ключових завдань торгівельної дипломатії є підтримка та розвиток міжнародних торговельних відносин. Це включає укладання нових міжнародних торговельних угод, стимулювання експорту та імпорту, а також розширення географії торговельних партнерів для забезпечення різноманітності та стабільності зовнішньої торгівлі [7].

Торгівельна дипломатія активно сприяє розвитку інвестиційних потоків, залученню іноземних інвестицій, а також створенню сприятливих

умов для розвитку бізнесу та підтримки економічної співпраці. Це включає в себе створення сприятливого інвестиційного клімату, заохочення наукових та технологічних обмінів, а також сприяння розвитку інноваційних галузей економіки.

Отже, функції торгівельної дипломатії об'єднуються у систему стратегічних дій, спрямованих на забезпечення ефективного захисту, розвитку та підтримки торговельних інтересів країни у глобальному економічному середовищі [7].

Торгівельна дипломатія, як важлива складова зовнішньої політики країни, також спирається на ряд принципів, які визначають основні принципи та підходи до ведення міжнародних торговельних відносин. Основними принципами торгівельної дипломатії є принцип недискримінації, прозорості та відкритості, а також співробітництва та діалогу [8].

Принцип недискримінації є основою для побудови справедливих та рівних умов у міжнародній торгівлі. Країна, яка дотримується цього принципу, гарантує рівний доступ до своїх ринків для всіх торговельних партнерів, уникнення будь-якої форми дискримінації і захист прав іноземних інвесторів [8].

Прозорість та відкритість визначаються як принципи, що сприяють створенню передбачуваних умов для міжнародної торгівлі. Країна, яка реалізує ці принципи, забезпечує відкритий обмін інформацією про торговельні угоди, правила та процедури, що стимулює довіру та сприяє зростанню обсягів торговельних відносин [8].

Співробітництво та діалог є ключовими принципами, що дозволяють досягнення спільних цілей у сфері торгівлі. Цей принцип передбачає активне співробітництво з іншими країнами, обмін досвідом та інноваціями, а також побудову конструктивного діалогу для вирішення спільних торговельних завдань [8].

Торгівельна дипломатія, як важлива галузь зовнішньої політики країни, має визначені завдання, які відіграють значну роль у формуванні та

розвитку міжнародних економічних відносин. Розглянемо основні завдання торгівельної дипломатії та їх вплив на сучасну міжнародну арену [8].

Одним з ключових завдань торгівельної дипломатії є захист економічних інтересів країни на міжнародному рівні. Це включає в себе захист від недобросовісної конкуренції, введення торговельних бар'єрів та антидемпінгових заходів, що допомагає забезпечити стабільність та відповідність міжнародним стандартам у торговельних операціях [9].

Торгівельна дипломатія спрямована на підтримку та розвиток торговельних зв'язків з іншими країнами та регіонами. Це включає в себе створення сприятливих умов для експорту та імпорту, розширення географії торговельних партнерів та збільшення обсягів торговельних обмінів [9].

Торгівельна дипломатія сприяє економічному зростанню країни шляхом стимулювання торговельних потоків, розвитку нових ринків збуту та розширенню експортно-імпортних можливостей. Це сприяє збільшенню виробництва, зайнятості та ефективному використанню ресурсів країни [9].

Торгівельна дипломатія веде переговори та укладає міжнародні торговельні угоди, які регулюють торговельні відносини між країнами та сприяють створенню сприятливих умов для торгівлі товарами та послугами.

Торгівельна дипломатія забезпечує регулювання та вирішення торговельних спорів і конфліктів через діалог, переговори та міжнародні правові механізми. Це сприяє зменшенню торговельних напружень та забезпеченню стабільності у міжнародних торговельних відносинах [9].

Торгівельна дипломатія сприяє розвитку інвестиційних відносин шляхом створення сприятливих умов для інвестицій та технологічного обміну. Це сприяє розвитку інноваційних галузей економіки та підвищенню конкурентоспроможності країни на міжнародному ринку.

Таким чином торгівельна дипломатія є важливим інструментом для реалізації торговельних інтересів країни та забезпечення її економічного розвитку на міжнародному рівні.

1.3 Методики оцінювання ефективності торгівельної дипломатії

Оцінка ефективності торгівельної дипломатії є складним і важливим завданням для будь-якої країни. Цей процес вимагає використання різноманітних методик та підходів, оскільки торгівельна дипломатія впливає на багато аспектів економічного та політичного життя країни.

Однією з основних методик оцінювання ефективності торгівельної дипломатії є аналіз досягнутих цілей. Це включає оцінку рівня захисту торговельних інтересів країни у міжнародних відносинах, а також ефективності просування товарів і послуг на зовнішніх ринках. Для цього використовуються різні показники, такі як обсяг торгівлі, рівень захисту від торговельних бар'єрів та інші (табл. 1.3.) [10].

Крім того, для оцінки ефективності торгівельної дипломатії важливо визначити сильні та слабкі сторони стратегії. Це дозволить виявити успішні практики та ті аспекти, які потребують покращення. Наприклад, аналіз реакції на торговельні спори, взаємодія з ключовими торговельними партнерами та розвиток нових ринків можуть бути важливими показниками ефективності [10].

Не менш важливим є визначення впливу торгівельної дипломатії на економічний розвиток країни. Це включає аналіз внеску торговельних угод у збільшення обсягів експорту та імпорту, залучення іноземних інвестицій та розвиток ключових секторів економіки [10].

Аналіз торговельних показників є важливим інструментом для оцінювання ефективності торгівельної дипломатії країни. Поглиблений аналіз цих показників може надати значно більше інформації про рівень досягнень та слабкі сторони в цій сфері.

Один із аспектів аналізу торговельних показників - це динаміка обсягів торгівлі. Спостереження за змінами у величині експорту та імпорту протягом років дозволяє оцінити тенденції в зовнішньоекономічній діяльності країни. Наприклад, зростання обсягів експорту може свідчити про

успішність стратегій з просування власної продукції на міжнародні ринки, тоді як спад може вказувати на можливі проблеми або конкурентні труднощі [10].

Таблиця 1.3.

Основні методики оцінювання ефективності торгівельної дипломатії

Методика	Основні положення
Економічні показники	Зростання експорту та імпорту Баланс зовнішньої торгівлі Притік іноземних інвестицій
Інституційні показники	Кількість та якість укладених торгових угод Рівень участі в міжнародних організаціях Впровадження міжнародних стандартів
Соціально-економічні показники	Зростання зайнятості Рівень доходів населення Поліпшення умов праці
Політичні показники	Відносини з торговельними партнерами Геополітичний вплив Стабільність політичної ситуації

Джерело: складено автором на основі [1]

Крім того, важливо детально проаналізувати розподіл торговельних партнерів за країнами та регіонами. Це дозволяє виявити ключових торговельних партнерів країни, розуміти взаємозв'язки у торговельних відносинах та визначити потенційні можливості для розширення співпраці з конкретними регіонами або країнами [10].

Також важливо провести аналіз структури експорту та імпорту. Це включає визначення співвідношення між різними видами товарів і послуг, їхню спеціалізацію та конкурентоспроможність на міжнародних ринках. Наприклад, виявлення тенденцій у зміні долі високотехнологічних продуктів

у загальній структурі експорту може свідчити про розвиток інноваційних секторів економіки [11].

Усі ці аспекти аналізу торговельних показників дозволяють отримати глибше розуміння ефективності торгівельної дипломатії, виявити основні напрямки для подальших дій та удосконалення стратегій у зовнішньоекономічній сфері [11].

Моніторинг і аналіз міжнародних торговельних угод та договорів є важливим методом для оцінювання ефективності торгівельної дипломатії країни. Цей підхід передбачає систематичне вивчення угод, які укладаються з іншими країнами або регіонами, з метою з'ясування їхнього впливу на економічні і торговельні процеси [11].

Оцінка важливості укладених угод для країни є ключовою частиною цього методу. Це включає аналіз торговельних угод на предмет їхнього відображення та підтримки торговельних інтересів країни, відкриття нових ринків для експорту, зниження митних бар'єрів та інших торговельних обмежень. Наприклад, угода про вільну торгівлю може стимулювати зростання експорту та імпорту, забезпечуючи більше можливостей для підприємств країни на міжнародних ринках [11].

Також важливо аналізувати вплив угод на розвиток торговельних зв'язків. Це означає оцінку тенденцій у торговельній динаміці з країнами-партнерами після укладення угод та їхнього впливу на розширення асортименту та обсягів торгівлі [11].

Крім того, аналіз угод допомагає зрозуміти, наскільки ефективно країна використовує міжнародні договори для підтримки своїх торговельних інтересів. Це включає оцінку ступеня виконання зобов'язань з угод, здатність досягати позитивних результатів у торговельних відносинах та ефективне використання механізмів захисту торговельних інтересів [11].

Оцінка економічного впливу торгівельної дипломатії є ключовим методом для визначення її ефективності та впливу на економічний розвиток країни. Цей підхід передбачає глибокий аналіз впливу торгівельної стратегії

на різноманітні показники економічного здоров'я країни [11].

Перш за все, важливо враховувати вплив торгівельної дипломатії на зростання валового внутрішнього продукту (ВВП). Це означає аналіз вкладу торгівлі в економічний зросток країни, зокрема через збільшення обсягів експорту, розширення міжнародних ринків для товарів і послуг, підвищення ефективності виробництва та залучення іноземних інвестицій [12].

Другим аспектом є вплив торгівельної дипломатії на обсяги інвестицій. Це включає аналіз притоку іноземних інвестицій в країну, створення сприятливих умов для місцевих та іноземних підприємств, розвиток інфраструктури та технологічних інновацій [12].

Третій аспект полягає в оцінці торговельного балансу та зменшенні торговельного дефіциту. Торгівельна дипломатія повинна сприяти збалансованому розвитку торгівлі, зменшенню негативного балансу та підвищенню конкурентоспроможності експортної продукції [12].

Оцінка економічного впливу торгівельної дипломатії є складним процесом, що вимагає аналізу масштабних економічних даних та врахування різних чинників, що впливають на економічні процеси країни. Цей підхід допомагає зрозуміти, наскільки ефективно країна використовує свою торгівельну стратегію для досягнення стійкого економічного розвитку та підвищення конкурентоспроможності на міжнародній арені [12].

Аналіз сприйняття торговельної політики країни на міжнародній арені є додатковим важливим методом для оцінювання ефективності торгівельної дипломатії. Цей підхід дозволяє врахувати не лише внутрішні аспекти політики, а й зовнішній вимір її впливу та реакцію міжнародного співтовариства на дії країни [13].

Оцінка репутації та впливу країни в міжнародних організаціях є ключовою частиною цього підходу. Дослідження динаміки участі країни в міжнародних форумах, рівень впливу на прийняття торговельних рішень та відкриття дверей для співпраці з іншими країнами дає можливість оцінити, наскільки успішно країна реалізує свою торговельну стратегію [13].

Крім того, аналіз ступеня довіри та співпраці з іншими країнами є важливим аспектом. Дослідження партнерських відносин, рівня довіри та згуртованості у міжнародному співтоваристві дозволяє зрозуміти, як країна сприймається своїми партнерами, які можливості відкриваються для співпраці та які проблеми потребують уваги [13].

Надзвичайно важливо також аналізувати реакцію на торговельні ініціативи та пропозиції країни. Цей аспект включає оцінку сприйняття нових торговельних ідей, реакцію на торговельні угоди та ініціативи на рівні міжнародних переговорів, а також вплив на формування глобальних торговельних норм та правил [14].

Загальний аналіз сприйняття торговельної політики країни на міжнародній арені дозволяє отримати більш повне уявлення про її ефективність та спрямування подальших зусиль на удосконалення стратегії для досягнення максимального позитивного впливу на міжнародні відносини та економічний розвиток [14].

Отже, оцінка ефективності торгівельної дипломатії включає в себе ряд методик, серед яких аналіз торговельних показників, міжнародних угод, економічного впливу та сприйняття на міжнародній арені. Ці методи дозволяють країні глибше зрозуміти свої успіхи та проблеми у сфері торгівлі та міжнародних відносин. Крім того, вони допомагають розробити більш ефективні стратегії для захисту та просування своїх торговельних інтересів.

РОЗДІЛ II.

АНАЛІЗ ТОРГІВЕЛЬНОЇ ДИПЛОМАТІЇ В КОНТЕКСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ

2.1. Аналіз впливу торгівельної дипломатії на зовнішньоекономічні відносини України

Торгівельна дипломатія визначається як система заходів і засобів, спрямованих на захист і підтримку національних економічних інтересів за межами країни. У зв'язку з глобалізацією та посиленням конкуренції на світовому ринку, роль торгівельної дипломатії стає надзвичайно важливою для країн, зокрема для України, яка прагне активізувати свою зовнішньоекономічну діяльність і підвищити свій міжнародний економічний статус.

В сучасних умовах глобалізації та зростаючої конкуренції на ринках світу, ефективна торгівельна дипломатія визначається як ключовий інструмент у формуванні зовнішньоекономічної політики країни. Вона відіграє критичну роль у забезпеченні захисту та підтримки національних економічних інтересів за межами країни, а також у сприянні розвитку міжнародної торгівлі та залученні інвестиційного капіталу [15].

Вивчення впливу торгівельної дипломатії на зовнішньоекономічні відносини України має надзвичайно важливе значення для країни. Розуміння цього впливу дозволяє вдосконалювати механізми взаємодії з міжнародними партнерами, сприяє підвищенню конкурентоспроможності української економіки та формуванню ефективної стратегії розвитку зовнішньої торгівлі [15].

Торгівельна дипломатія сприяє створенню сприятливого інвестиційного клімату, що залучає іноземний капітал до країни та сприяє розвитку важливих галузей економіки. Також вона допомагає укласти нові торговельні угоди, що збільшує обсяги зовнішньої торгівлі та сприяє

розширенню географії експорту та імпорту товарів і послуг (рис. 2.1.)

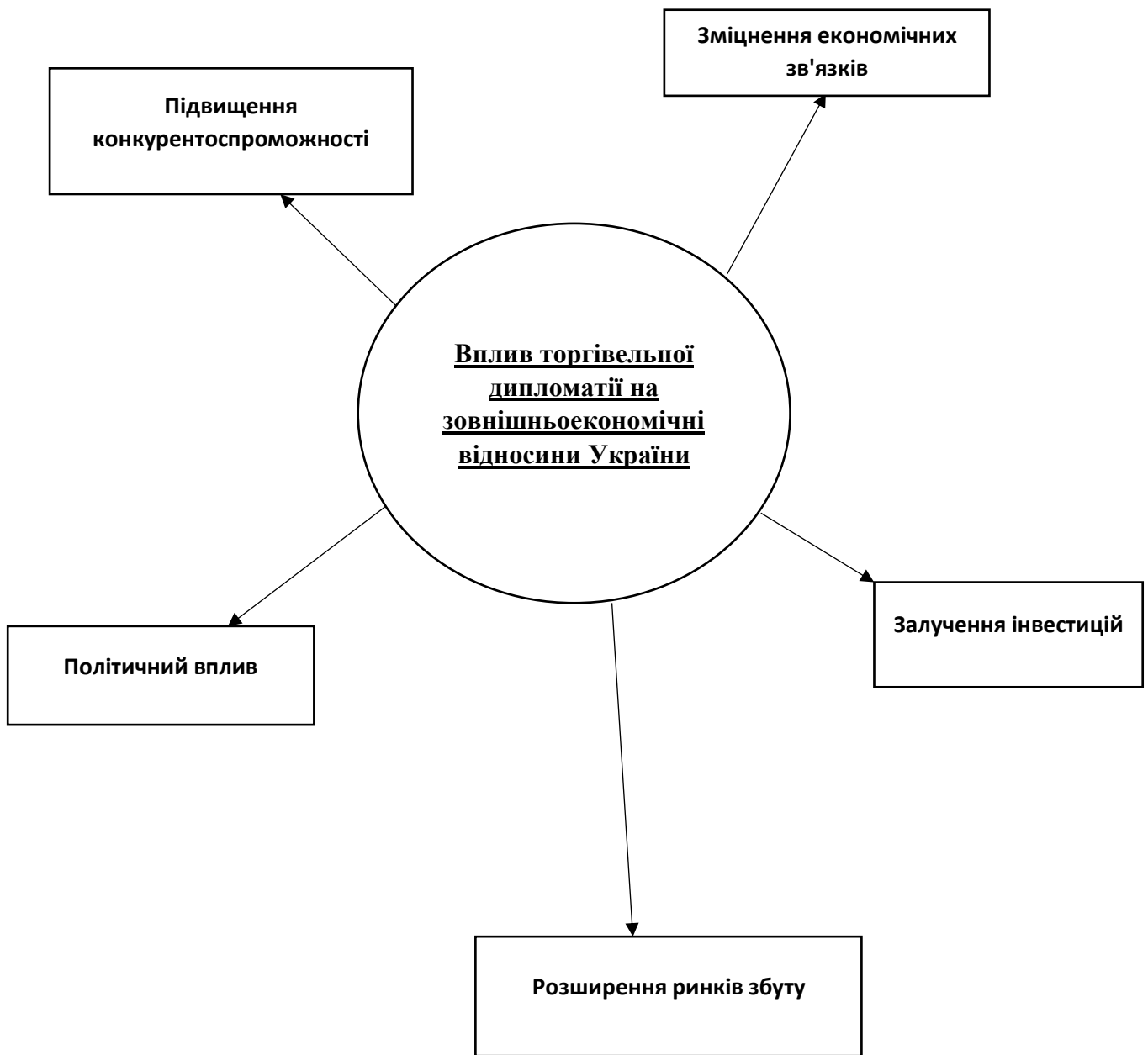

Рисунок 2.1. Вплив торгівельної дипломатії на зовнішньоекономічні відносини України

Джерело: складено автором на основі [8]

Активна торгівельна дипломатія України виявилася ефективним інструментом для розширення географії її зовнішньої торгівлі. Це підтверджується укладанням нових торговельних угод з різними країнами світу та постійним розвитком експортного потенціалу країни. За допомогою

торгівельної дипломатії Україна змогла розширити свої економічні зв'язки та забезпечити позитивний розвиток свого міжнародного торговельного портфеля [16].

Ефективність торговельної дипломатії виявляється також у здатності країни підтримувати стабільні та взаємовигідні відносини з ключовими торговельними партнерами. Наприклад, укладення стратегічних торговельних угод з Європейським Союзом, США, Китаєм та іншими великими економіками світу свідчить про успішне співробітництво та підтримку торговельних інтересів України на міжнародній арені [16].

Торгівельна дипломатія відіграє ключову роль у розвитку міжнародної торговельної інфраструктури, зокрема в удосконаленні торговельних механізмів, зниженні тарифних бар'єрів та сприянні розвитку міжнародної торгівлі послугами [16].

Ефективна торговельна дипломатія є ключовим фактором у залученні іноземних інвестицій до української економіки. Це досягається за допомогою створення сприятливого інвестиційного клімату та активної підтримки міжнародних інвесторів. Наприклад, Україна веде політику залучення інвестицій, спрямовану на розвиток інноваційних галузей, які є пріоритетними для економічного зростання країни [16].

Один із прикладів успішної роботи торговельної дипломатії в аспекті залучення інвестицій - це укладення сприятливих угод з міжнародними партнерами, що сприяє створенню довгострокових інвестиційних проєктів. Наприклад, підписання угоди з Європейським Союзом щодо зони вільної торгівлі (Угода про асоціацію) забезпечило Україні доступ до фінансування та технологій, що сприяє розвитку різних секторів економіки, зокрема сільського господарства, машинобудування та інших [16].

Україна має значний потенціал для розвитку торгівлі та економіки. Проте, щоб привернути іноземних інвесторів та розширити торговельні зв'язки з ЄС, необхідно активно працювати над покращенням свого іміджу. Один з перших кроків у цьому напрямку - це поліпшення інвестиційного

клімату. Це може бути досягнуто шляхом запровадження реформ, спрямованих на полегшення умов для бізнесу та забезпечення стабільності правової системи [17]. Важливо активно просувати позитивний імідж України на зовнішніх ринках. Для цього можна використовувати різні комунікаційні канали, такі як засоби масової інформації та соціальні мережі, для розповсюдження позитивних новин про успіхи країни. Важливо зосередитися на потенціалі України як країни з високим рівнем технологічного розвитку й освіти, а також на конкурентоспроможності українських товарів і послуг на світовому ринку [17].

Україна також повинна активно сприяти розвитку торговельних відносин з ЄС. Для цього необхідно проводити реформи в сфері торговельної політики, спрямовані на зниження митних бар'єрів та впровадження європейських стандартів і норм. Одним із ефективних способів покращити імідж України є реалізація спільних проєктів з ЄС. Спільні проєкти в галузі інфраструктури, енергетики, туризму та інших сфер можуть сприяти розвитку торговельно-економічних відносин та підвищенню престижу України [17].

Також активна участь в міжнародних економічних форумах та інвестиційних конференціях, де представники України презентують перспективні інвестиційні можливості країни, сприяє приверненню уваги іноземних інвесторів та стимулює їхні інвестиційні рішення [17].

Результатом цієї активної роботи залучення іноземних інвестицій стало підвищення конкурентоспроможності української економіки та розвиток ключових секторів, таких як інформаційні технології, енергетика, машинобудування тощо. Такий підхід сприяє розвитку економіки країни та підвищує її міжнародний статус як привабливої точки для інвестицій [17].

Ефективна торгівельна дипломатія грає важливу роль у залученні іноземних інвестицій до української економіки. Одним з ключових аспектів цього є створення сприятливого інвестиційного клімату, що включає в себе політичну стабільність, прозорість правової системи та захист прав власності

[18]. Наприклад, після реформ, спрямованих на зменшення бюрократичних перешкод та поліпшення бізнес-середовища, Україна зазнала значного зростання іноземних інвестицій у такі сектори, як інформаційні технології, сільське господарство та енергетика [18].

Також активна підтримка міжнародних інвесторів грає важливу роль. Україна вдосконалює механізми підтримки інвесторів, надаючи їм фінансові стимули, знижуючи податкові та митні бар'єри для іноземних компаній. Наприклад, програма з приватизації державного майна та сприяння інвестицій відображає позитивні зміни в підходах до інвесторів [18].

Ще одним прикладом ефективної торгівельної дипломатії є розвиток інфраструктури та спільних проєктів з іноземними партнерами. Україна активно залучає інвестиції для будівництва та модернізації транспортної і енергетичної інфраструктури, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності та розвитку економіки [18].

Такі заходи підвищують інтерес іноземних інвесторів до українського ринку, сприяють розвитку ключових галузей та підвищенню загальної конкурентоспроможності країни в світовому економічному середовищі.

Дії торгівельної дипломатії відіграють ключову роль у підвищенні конкурентоспроможності українських товарів і послуг на міжнародному ринку. Цей процес зумовлений кількома важливими аспектами [18].

По-перше, через активну торгівельну дипломатію Україна може налагоджувати співпрацю та укласти торговельні угоди з різними країнами. Це дозволяє здобувати доступ до нових ринків і розширювати кількість партнерів для зовнішньої торгівлі [19]. Наприклад, укладення вигідних торговельних угод з країнами Європейського Союзу дозволяє українським підприємствам експортувати свою продукцію на ці ринки зі зменшеними тарифними бар'єрами [19].

По-друге, добре спрямована торгівельна дипломатія сприяє підвищенню економічного впливу країни на міжнародній арені. Це стимулює зростання довіри до українських товарів і послуг, їхню популярність та

конкурентоспроможність. Наприклад, позитивний імідж та відомості про якість української сільськогосподарської продукції, яка була активно просунута через торгівельну дипломатію, сприяли підвищенню її популярності на світовому ринку [19].

По-третє, торгівельна дипломатія є інструментом для стимулювання внутрішнього виробництва та розвитку економіки країни. Створення сприятливого міжнародного середовища для українських підприємств допомагає їм залучати інвестиції, вдосконалювати технології та підвищувати якість продукції. Це, у свою чергу, позитивно впливає на здатність країни конкурувати на міжнародному ринку та забезпечує сталий розвиток економіки [19].

Наукова дипломатія представляє собою інноваційний підхід у зовнішній політиці, який об'єднує наукові дослідження та академічну співпрацю з політичним діалогом та дипломатичними зусиллями. Основна мета цього напрямку - це сприяти підтримці та розвитку відносин між країнами, привертанню іноземних інвестицій, укладанню торговельних угод та встановленню партнерств. Позитивний вплив наукової дипломатії на національну економіку України можна оцінювати з різних позицій. Це сприяє розвитку торговельно-економічних відносин шляхом створення сприятливого клімату для бізнесу та підтримки інтересів українських компаній на європейському ринку [19]. Механізми наукової дипломатії, такі як наукові обміни та співпраця, дають українським підприємствам можливість вивчати європейський досвід, вдосконалювати технології та стандарти, що сприяє їхній конкурентоспроможності на європейському ринку та розвитку нових партнерств [19].

Отже, взаємодія наукової дипломатії з торговельно-економічними відносинами між Україною та ЄС має великий потенціал розвитку. Завдяки зміцненню наукових зв'язків, підтримці іноземних інвестицій, підвищенню освітнього та наукового рівня, наукова дипломатія допомагає Україні втілити свій потенціал і зайняти визначне місце на міжнародній арені.

2.2. Засоби і стандарти торгівельної дипломатії в забезпеченні міжнародної конкурентоспроможності

Торгівельна дипломатія є важливим інструментом для країн у забезпеченні їхньої міжнародної конкурентоспроможності. Ця концепція передбачає використання різноманітних засобів і стандартів для досягнення економічних цілей та підтримки торговельних інтересів країни на міжнародній арені. Розглянемо основні засоби та стандарти торгівельної дипломатії, їхню роль у забезпеченні міжнародної конкурентоспроможності та приклади їх успішного застосування.

Для забезпечення міжнародної конкурентоспроможності держав використовуються стандарти та методи економічної дипломатії [20]. Ці стандарти та методи включають чіткі правила, які охоплюють принципи взаємодії, норми поведінки, регламенти, обмеження, санкції, ініціативні заходи, заохочення, рівні відповідальності та інші аспекти. Ці правила звичайно закріплюються в різних міжнародно-правових документах [20].

Відповідні нормативні документи можна поділити на кілька категорій, таких як універсальні, галузеві та територіальні. До універсальних актів належать акти ООН та її структурних підрозділів, а також акти міжнародних організацій [20]. До галузевих відносяться договори держав та міжнародних організацій, а також угоди між окремими країнами. Територіальні нормативні акти включають в себе законодавчі акти держав, які регулюють діяльність вітчизняних та закордонних дипломатичних представництв [20].

Укладання міжнародних торговельних угод та договорів є ключовим засобом торгівельної дипломатії і має значний вплив на конкурентоспроможність країни.

Розглянемо детальніше цей аспект з погляду Європейського Союзу (ЄС) та України (табл. 2.2.)

Таблиця 2.2. Засоби і стандарти торговельної дипломатії в забезпеченні міжнародної конкурентоспроможності

Категорія	Засоби/Стандарти	Опис	Вплив на конкурентоспроможність
Політика	Торговельні угоди	Укладення двосторонніх та багатосторонніх угод	Відкриття нових ринків, зменшення тарифів і бар'єрів
	Зовнішньоекономічна стратегія	Планування та реалізація стратегій для зміцнення економічних зв'язків	Підвищення експорту, збільшення валютних надходжень
Інструменти	Дипломатичні місії	Робота дипломатичних представництв за кордоном	Залучення інвестицій, розширення ринків збуту
	Економічні форуми та виставки	Участь у міжнародних економічних заходах	Залучення інвесторів, укладення торговельних угод
Стандарти	Впровадження міжнародних стандартів	Використання ISO, НАССР та інших стандартів	Підвищення якості продукції, довіра міжнародних партнерів
	Стандарти якості та безпеки	Дотримання стандартів якості та безпеки у виробництві та експорті продукції	Підвищення конкурентоспроможності, доступ до нових ринків
Вплив	Інновації та технології	Впровадження новітніх технологій та інновацій у виробництві	Підвищення продуктивності, зниження витрат
	Підтримка бізнесу	Створення умов для розвитку бізнесу, підтримка експортоорієнтованих підприємств	Розширення експортного потенціалу, збільшення кількості учасників зовнішньоекономічної діяльності

Джерело: складено автором на основі [1]

Особливий інтерес представляє Статут ООН, зокрема його глави 6, 8, 9 та 10, які охоплюють широкий спектр питань, таких як мирне вирішення

спорів, регіональні угоди, міжнародне економічне та соціальне співробітництво та роботу ЕКОСОР. Стаття 55 цього Статуту визначає мету сприяння ООН створенню умов стабільності і благополуччя, необхідних для мирних і дружніх відносин між націями, що базуються на повазі принципу рівноправності і самовизначення народів. ООН сприяє підвищенню рівня життя, економічному та соціальному прогресу, співпраці в галузі культури і освіти, а також розв'язанню міжнародних проблем в областях економіки, соціального захисту та охорони здоров'я [20].

Згідно зі статтею 57 Статуту, на основі міжнародних угод можуть створюватись спеціалізовані установи, наділені міжнародною відповідальністю. При цьому, Генеральна Асамблея та Економічний та Соціальний Союз ООН відповідають за виконання своїх функцій в економічній сфері та сприяння розвитку міжнародного співробітництва та економічного зростання в рамках міжнародних стандартів і договорів [20].

Крім Статуту ООН, існують інші міжнародні документи, які визначають стандарти та прийоми для діяльності дипломатичних структур у зовнішньоекономічній сфері. Серед них:

1. Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961 р. (ратифікована Україною 1964 р.) визначає правовий статус дипломатичного представництва та дипломатичних представників, порядок надання акредитації, питання імунітетів та інші аспекти [21].

2. Віденська конвенція про консульські зносини 1963 р. (підписана Україною 1963 р., ратифікована у 1989 р.) регулює порядок функціонування, права, привілеї та обов'язки консульств країн [21].

3. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 р. (ратифікована Україною 1986 р.) встановлює правила укладання, набрання чинності, застосування, припинення та зупинення дії міжнародних договорів [21].

4. Віденська конвенція про спеціальні місії 1969 р. (Україна приєдналась 1993 р.) визначає особливості діяльності спеціальних місій та їх

функції [21].

5. Віденська конвенція про представництва держав в їх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру 1975 р. стосується стандартів роботи дипломатичних місій за кордоном та повноважень делегацій [21].

Україна також встановлює свої стандарти та правила через вітчизняні закони та укази, серед яких Конституція України, Закон України "Про правонаступництво", укази Президента України про дипломатичні та консульські структури, закони про міжнародні договори та інші нормативно-правові акти. Вони визначають політичні та економічні принципи діяльності українських дипломатичних установ за кордоном та мають великий вплив на забезпечення міжнародної конкурентоспроможності країни [21].

Спільно з основними принципами зовнішньої політики, закріпленими в Законі України "Про дипломатичну службу" та "Про засади внутрішньої та зовнішньої політики", можна визначити основні принципи ефективної дипломатії:

- Відстоювання національних інтересів та служіння народові: Цей принцип покладає на дипломатичні структури обов'язок захищати інтереси України та діяти на користь її громадян [21].
- Демократизм і законність: Дипломатична діяльність повинна ґрунтуватися на принципах демократії та дотриманні законності [21].
- Пріоритет міжнародного права перед національним: Міжнародні норми та принципи мають переважати над національним правом при прийнятті рішень в сфері зовнішньої політики [21].
- Повага до територіальної цілісності іноземних держав: Державна політика повинна враховувати територіальну цілісність і суверенітет інших країн [21].
- Невтручання у внутрішні справи держав: Україна дотримується принципу невтручання во внутрішні справи інших країн [21].
- Взаємовигідне співробітництво між державами: Розвиток

дипломатичних зв'язків має сприяти взаємовигідній співпраці між Україною та іншими країнами [21].

– Відповідальність за виконання міжнародних зобов'язань: Україна зобов'язана виконувати узяті на себе міжнародні зобов'язання [21].

Крім того, відповідно до статті 106 Конституції України, Президент має важливі повноваження у зовнішньоекономічній сфері, включаючи представлення держави в міжнародних відносинах, керівництво зовнішньополітичною діяльністю, укладення міжнародних договорів та рішень про визнання іноземних держав. Закон України "Про міжнародні договори" регулює порядок укладення, виконання та припинення міжнародних договорів, а положення про МЗС та Мінекономіки містять важливі аспекти їхньої діяльності та повноваження [21].

Одним з прикладів вигідної торговельної угоди є Угода про асоціацію між Україною та ЄС, яка включає у себе зону вільної торгівлі. Ця угода створює сприятливі умови для українських підприємств, зокрема шляхом зниження тарифних бар'єрів на експортовані товари до країн ЄС. Це дозволяє українським виробникам збільшити обсяги експорту та займати більш вигідні позиції на міжнародному ринку, що безпосередньо підвищує їхню конкурентоспроможність.

Також укладання угод про подвійне оподаткування між Україною та країнами ЄС є важливим аспектом торговельної дипломатії. Ці угоди створюють сприятливі умови для підприємств щодо оптимізації податкових платежів, зменшення адміністративних та фінансових бар'єрів, що сприяє залученню іноземних інвестицій та розвитку економіки країни [22].

Щодо захисту інтелектуальної власності, укладання відповідних угод та договорів з країнами ЄС є критично важливим для українських компаній, особливо у сфері інновацій та технологій [22]. Захист інтелектуальної власності дозволяє зберегти інноваційні розробки та продукти від незаконного використання або копіювання, що сприяє розвитку науково-технічного сектору та підвищує привабливість українських технологій для

іноземних інвесторів [22].

Існують численні міжнародні стандарти якості та безпеки продукції, які є ефективними засобами торгівельної дипломатії для забезпечення конкурентоспроможності країни на міжнародному ринку. Одним з найважливіших є стандарт ISO (Міжнародна організація зі стандартизації), який визначає міжнародно визнані методики управління якістю.

Наприклад, українські компанії, що виробляють продукцію відповідно до стандартів ISO, показують свою здатність до виробництва високоякісних товарів, які відповідають міжнародним вимогам та стандартам. Це стає ключовим фактором при укладанні торговельних угод з іноземними партнерами, оскільки іноземні покупці віддають перевагу продукції, яка гарантує високу якість та безпеку [22].

Також, стандарти якості важливі у таких галузях, як харчова промисловість. Наприклад, система HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points) є міжнародним стандартом безпеки харчових продуктів. Українські виробники, що впроваджують систему HACCP, демонструють свою здатність до виробництва безпечних продуктів, що забезпечує їхнім товаром високий рівень довіри на міжнародному ринку та сприяє підвищенню конкурентоспроможності [22].

До інших важливих міжнародних стандартів якості відносяться GMP (Good Manufacturing Practice) у фармацевтичній та медичній галузях, ISO 14001 щодо охорони навколишнього середовища, ISO 9001 щодо систем управління якістю. Впровадження цих стандартів дозволяє українським компаніям покращувати якість продукції, забезпечувати високий рівень сервісу та відповідати міжнародним вимогам, що є ключовим у змаганні на міжнародному ринку [22].

Використання дипломатичних каналів для захисту та підтримки торговельних інтересів країни є надзвичайно важливим в контексті міжнародної конкурентоспроможності [23]. Одним з прикладів такої дипломатії є участь країни у міжнародних торговельних організаціях, таких

як Світова торговельна організація (СТО) чи Міжнародний валютний фонд (МВФ). Ці організації допомагають захищати торговельні права країни, вирішувати торговельні спори та створювати сприятливі умови для зовнішньої торгівлі [23].

Лобіювання на міжнародних форумах та переговорах також є важливим аспектом дипломатичних зусиль у сфері торгівлі. Наприклад, країна може активно лобіювати свої торговельні інтереси на засіданнях міжнародних економічних конференцій, де вирішуються питання торговельної політики, митних тарифів та інших аспектів міжнародної торгівлі [23].

Дипломатичний тиск також може бути застосований у випадках порушень торговельних правил. Наприклад, країна може використовувати дипломатичні канали для наголошення на необхідності дотримання угод і договорів з торговельними партнерами та звертатися до міжнародних організацій для вирішення спорів і конфліктів у сфері торгівлі [23].

Використання дипломатичних зусиль в торгівлі дозволяє країні активно захищати свої інтереси на міжнародній арені, забезпечуючи стабільність та підтримку своїх торговельних відносин з іншими державами.

Застосування засобів та стандартів торгівельної дипломатії дійсно має значний вплив на економічний розвиток країни. Наприклад, підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом відкрило нові можливості для українських підприємств [24]. Ця угода не лише забезпечила зниження митних бар'єрів та сприяла посиленню торговельних зв'язків, а й стимулювала модернізацію українських підприємств для відповідності європейським стандартам якості [24].

Крім того, активна участь українських дипломатів у переговорах на міжнародних форумах, таких як Світова торгова організація (СТО) чи Міжнародний валютний фонд (МВФ), допомагає залучати увагу до торговельних можливостей України та захищати її інтереси в умовах глобальних ринкових викликів [24].

Звернення до міжнародних стандартів якості та безпеки також відіграє важливу роль у підвищенні конкурентоспроможності українських товарів і послуг. Наприклад, впровадження стандартів ISO у сфері виробництва дозволяє українським компаніям впевнено конкурувати на міжнародному ринку за рахунок високої якості своїх продуктів та відповідності міжнародним вимогам і стандартам [24].

Таким чином, використання засобів та стандартів торгівельної дипломатії вже довело свою ефективність на практиці, сприяючи розвитку торговельних відносин, залученню інвестицій та підвищенню конкурентоспроможності економіки України.

Отже, засоби та стандарти торгівельної дипломатії відіграють важливу роль у забезпеченні міжнародної конкурентоспроможності країни, сприяючи розвитку торговельних відносин, підвищенню якості продукції та привертанню інвестицій.

2.3. Механізми та інструменти торгівельної дипломатії в контексті зовнішньоекономічної діяльності України

Торгівельна дипломатія в сучасному світі стала необхідним інструментом для забезпечення ефективного функціонування зовнішньоекономічної діяльності держав. Україна, як країна з великим потенціалом у зовнішньоекономічних відносинах, також використовує механізми та інструменти торгівельної дипломатії для досягнення своїх цілей та інтересів на міжнародній арені. Розглянемо деякі з найбільш важливих механізмів інструментів торгівельної дипломатії, які використовує Україна [25].

Одним з ключових аспектів міжнародних торговельних угод є створення сприятливого середовища для залучення інвестицій. Це відбувається через зниження митних бар'єрів, створення правової стабільності та надання інвесторам додаткових гарантій та заохочень для

вкладання капіталу в економіку країн-учасниць угод. Наприклад, угоди про вільну торгівлю часто передбачають захист іноземних інвестицій, надають інвесторам право на адекватне і безперешкодне використання своїх активів, а також можуть передбачати механізми врегулювання інвестиційних спорів [25].

Крім того, міжнародні торговельні угоди сприяють захисту інтересів учасників, забезпечуючи юридичний фундамент для вирішення торговельних суперечок та спорів. Вони визначають правила та процедури врегулювання торгових конфліктів, що забезпечує прозорість та прогнозованість у взаємодії між учасниками міжнародної торгівлі. Наприклад, механізми врегулювання спорів у рамках Всесвітньої Торговельної Організації (ВТО) дозволяють ефективно вирішувати торговельні суперечки та дотримуватися міжнародних торговельних стандартів [25].

Міжнародні торговельні угоди, що передбачають зниження або скасування митних тарифів, мають значний вплив на економічний розвиток країн. Наприклад, після укладення Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом у 2014 році, було введено поетапне зниження тарифів на товари, які експортуються з України до ЄС. Це стимулювало зростання обсягів експорту українських товарів, зокрема сільськогосподарської продукції, машинобудівництва, текстилю та інших секторів [25].

Також варто зазначити Угоду про вільну торгівлю між Канадою та Європейським Союзом (СЕТА), яка надає пільги для експорту товарів і послуг між цими двома регіонами. Після введення СЕТА в дію, багато канадських підприємств отримали доступ до європейського ринку без митних перешкод, що дозволило їм розширити свою діяльність та збільшити обсяги експорту.

Такі угоди сприяють також розширенню асортименту товарів для споживачів. Наприклад, після укладення Угоди про вільну торгівлю між США та Кореєю, споживачі в обох країнах мають можливість придбати ширший вибір товарів за більш доступними цінами, оскільки зниження

митних тарифів зробило імпорتنі товари більш конкурентоспроможними на ринку [25].

Угоди про вільну торгівлю мають широкий спектр позитивних впливів на економіку та бізнес в учасників таких угод. Одним з ключових аспектів є збільшення доступу до ринків. Наприклад, після укладення Угоди про вільну торгівлю між країнами регіону АТЕС (Азіатсько-Тихоокеанський економічний союз), багато компаній отримали можливість експортувати свою продукцію без митних обмежень до інших країн-учасниць цієї угоди. Це створило нові можливості для розширення ринків збуту та збільшення обсягів експорту [25].

Додатково, такі угоди стимулюють інвестиції. Оскільки безмитний доступ до ринків робить експортний бізнес більш привабливим, інвестори починають бачити більше можливостей для вкладення коштів у виробництво та послуги у країнах-учасницях угоди. Це може призвести до зростання обсягів виробництва, створення нових робочих місць та загалом сприяти економічному розвитку [25].

Не менш важливим аспектом є збільшення конкуренції на ринках. Завдяки вільній торгівлі, компанії отримують можливість конкурувати на більшому ринку, що змушує їх підвищувати якість продукції та послуг, знижувати ціни і покращувати обслуговування. Це призводить до стимулювання інновацій та покращення якості життя споживачів [26].

Положення про захист інвестицій у міжнародних торговельних угодах відіграють ключову роль у залученні іноземних інвесторів та стимулюванні розвитку економіки. Ці положення забезпечують надійність та стабільність для інвесторів, що є важливим фактором при прийнятті рішення про вкладення коштів у нові проекти та підприємства [26].

Перш за все, такі положення зазвичай включають гарантії щодо вільного та справедливого доступу до ринків, захисту від націоналізації без належної компенсації, а також механізми врегулювання спорів між інвесторами та урядами. Це збільшує впевненість інвесторів у майбутніх

можливостях та знижує ризики, що стимулює їхні інвестиції [26].

Угоди про захист інвестицій можуть сприяти вдосконаленню правової системи та підвищенню рівня прав захисту власності. Це є важливим для іноземних інвесторів, оскільки вони шукають стабільність і прозорість у законодавстві країни, де планують вкладати свої кошти [26].

Крім того, наявність сприятливих умов для іноземних інвесторів сприяє розвитку інфраструктури та технологій. Часто угоди містять положення про сприяння трансферу технологій та обмін досвідом між країнами-учасницями. Це допомагає підвищувати рівень технічного розвитку та конкурентоспроможності в економіці.

Угоди про міжнародну торгівлю інкорпорують положення, спрямовані на захист інтелектуальної власності, що стає ключовим аспектом для стимулювання інноваційного розвитку та підвищення конкурентоспроможності країн. Ці положення забезпечують правовий захист для винахідників, розробників та творчих осіб, надаючи їм впевненість у тому, що їхні інновації будуть належним чином захищені від незаконного використання та копіювання. Це, в свою чергу, сприяє збільшенню інвестицій у науково-дослідні та дослідницькі роботи, адже компанії та індивідуальні розробники готові вкладати ресурси в нові проекти, знаючи, що їхні зусилля будуть захищені.

Ефективний захист інтелектуальної власності стимулює розвиток технологічних та наукових секторів економіки, оскільки він створює умови для поширення нових технологій і продуктів. Країни, які активно впроваджують такі положення у свої міжнародні угоди, можуть очікувати на притік іноземних інвестицій, оскільки захист прав інтелектуальної власності є важливим критерієм для інвесторів. Також це сприяє загальному підвищенню рівня конкурентоспроможності, оскільки компанії, що працюють у таких країнах, можуть ефективно конкурувати на глобальних ринках завдяки захисту своїх унікальних розробок та інновацій. В результаті, положення про захист інтелектуальної власності в міжнародних

торговельних угодах відіграють важливу роль у забезпеченні сталого економічного розвитку та зміцненні позицій країн у світовій економіці. [26].

Одним із важливих аспектів таких положень є захист прав на авторські та патентні винаходи. Міжнародні угоди можуть передбачати механізми визнання та захисту авторських прав, що стимулює творчість та розробку нових ідей у наукових та технічних галузях. Крім того, захист патентних прав сприяє збереженню інноваційного потенціалу та забезпечує інвесторів і творців правовою впевненістю у збереженні їхніх інтелектуальних досягнень [27].

Також, угоди можуть містити положення щодо захисту комерційних секретів та ноу-хау, що є важливим для підтримки конкурентоспроможності підприємств. Ці механізми дозволяють утримувати конфіденційну інформацію та уникати її незаконного використання чи розголошення, що забезпечує стимул для підприємств розробляти та впроваджувати нові технології та інноваційні рішення [27].

Аналіз рейтингу глобальної конкурентоспроможності України показує, що країна стикається з численними викликами на шляху до підвищення своєї позиції в міжнародних економічних рейтингах. Незважаючи на певний прогрес у деяких сферах, таких як розвиток інфраструктури та впровадження інформаційних технологій, Україна продовжує відставати у ключових показниках, зокрема у сфері інновацій, інституційного розвитку та ефективності ринків.

Основними перешкодами залишаються низький рівень захисту прав власності, нестабільність макроекономічного середовища, корупція та слабка правова система. Водночас, для досягнення стійкого економічного зростання і підвищення глобальної конкурентоспроможності, Україні необхідно зосередитися на реформуванні державних інститутів, покращенні бізнес-клімату та розвитку людського капіталу.

Детальніше з аналізом та місцями в глобальному рейтингу конкурентоспроможності України можемо ознайомитися в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3. Аналіз рейтингу глобальної конкурентоспроможності України

Період	Особливості рейтингу України
2013 р.	Україна зайняла 84 місце
2014 – 2015рр.	Україна знаходиться на 76 місці (2013 року посідала 84 місце). З інших пострадянських країн: Молдова піднялася за рік з 89 на 82, Киргизстан зі 121 на 108, Азербайджан з 39 на 38 місце, Казахстан зберіг 50-у позицію, Вірменія опустилася з 79 на 85.
2015 – 2016рр.	Україна знаходиться на 79 місці зі 140 країн. Надійність банків України оцінили за найнижчим показником – 140 з 140, робота у сфері державного сектора – 130 зі 140, податкове навантаження на бізнес визначили на рівні 118 з 140
2016 – 2017рр.	Україна знаходиться на 85 місці зі 138 країн.
2017 – 2018рр.	В опублікованому в січні 2018 року рейтингу «Global Competitiveness Index Rankings 2017– 2018» Україна посіла 81-е місце за Таджикистаном та Бразилією, перед Бутаном та Тринідадом і Тобаго.
2019 р.	Україна в 2019 році втратила дві позиції в Індексі глобальної конкурентоспроможності (Global Competitiveness Index, GCI) Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ) й опустилася на 85-те місце з 141 країни.
2020 р.	Україна посіла 85-е місце в рейтингу серед 141 країни світу, що погіршило позицію країни в рейтингу на дві позиції за рахунок макроекономічної стабільності (–2,0), якості інститутів (–1,6) та динамічності бізнесу (–1,9), опустившись до показника трирічної давнини.
2021 р.	У 2021 році Україна посіла 54-те місце.
2022 р.	У 2022 році Україна погіршила свій рейтинг та посіла 57 позицію (у 2021 році посідала 49 позицію) в рейтингу Глобального Інноваційного Індексу (із 132 країн), а також посіла 34 місце серед 39 економік Європи.
2023 р.	Україна займає низьку позицію в Індексі глобальної конкурентоспроможності (84 місце), що порівнюється з місцями 51-62 для трьох країн-членів ЄС з найгіршими показниками.

Джерело: складено автором на основі [4]

Таким чином, положення про захист інтелектуальної власності у міжнародних угодах є необхідними для сприяння інноваційного розвитку та

підвищення конкурентоспроможності країн, оскільки вони забезпечують правовий фундамент для творчості, захищають інтелектуальні досягнення та стимулюють розвиток нових технологій і продуктів.

Ці положення також відіграють важливу роль у захисті інтелектуальних досягнень, що сприяє збереженню унікальних технологій та інновацій всередині країни. Вони допомагають запобігти піратству та незаконному копіюванню, що може мати значні економічні втрати для компаній і держави. Захист інтелектуальної власності також сприяє залученню іноземних інвестицій, оскільки інвестори прагнуть вкладати кошти в ті країни, де їхні права будуть захищені на високому рівні. Це забезпечує економічну стабільність і зростання, створюючи сприятливе середовище для розвитку підприємництва і науково-технічного прогресу.

Положення про захист інтелектуальної власності стимулюють розвиток нових технологій і продуктів. Вони створюють мотивацію для компаній інвестувати в дослідження і розробки, оскільки захищені інновації мають більші шанси на комерційний успіх. Це сприяє технологічному прогресу та економічному зростанню, оскільки нові продукти і технології покращують якість життя і підвищують продуктивність у різних секторах економіки. Таким чином, ефективний захист інтелектуальної власності у міжнародних угодах є необхідним елементом для побудови конкурентоспроможної та інноваційно орієнтованої економіки.

Отже, міжнародні торговельні угоди не лише створюють сприятливі умови для вільної торгівлі, а й сприяють розвитку економіки, залученню інвестицій та захисту інтересів учасників.

РОЗДІЛ III

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ТОРГІВЕЛЬНОЇ ДИПЛОМАТІЇ УКРАЇНИ

3.1. Роль торгівельної дипломатії в розширенні зовнішньоекономічної діяльності

Торгівельна дипломатія справді важлива для країни, і її роль не обмежується лише налагодженням торговельних зв'язків. Вона також допомагає Україні залучати іноземні інвестиції, що є критичним для розвитку економіки. Шляхом укладання міжнародних торговельних угод та створення сприятливого інвестиційного клімату, торгівельна дипломатія відіграє ключову роль у забезпеченні сталого економічного зростання країни.

Торгівельна дипломатія сприяє розширенню експортних можливостей України. Шляхом участі в міжнародних торговельних форумах та переговорах про вільну торгівлю, країна отримує можливість впливати на міжнародні торгові стандарти та правила, що сприяє збільшенню обсягів експорту та конкурентоспроможності українських товарів і послуг на світовому ринку [28].

Крім цього, торгівельна дипломатія відіграє важливу роль у вирішенні торговельних конфліктів та спорів. Шляхом діалогу та переговорів, дипломатичні зусилля спрямовані на знаходження компромісних рішень та мирного врегулювання торговельних суперечок, що сприяє стабільності та прогнозованості у міжнародній торгівлі [28].

Розглянемо детальніше роль торгівельної дипломатії в контексті розширення зовнішньоекономічної діяльності України.

Торгівельна дипломатія є надзвичайно важливим інструментом для залучення іноземних інвестицій у країну. Шляхом укладання міжнародних торговельних угод та активного сприяння створенню сприятливого інвестиційного клімату, дипломатичні зусилля спрямовані на привернення капіталу з-за кордону для розвитку вітчизняного бізнесу та підтримки

економічного зростання країни (рис. 3.1).

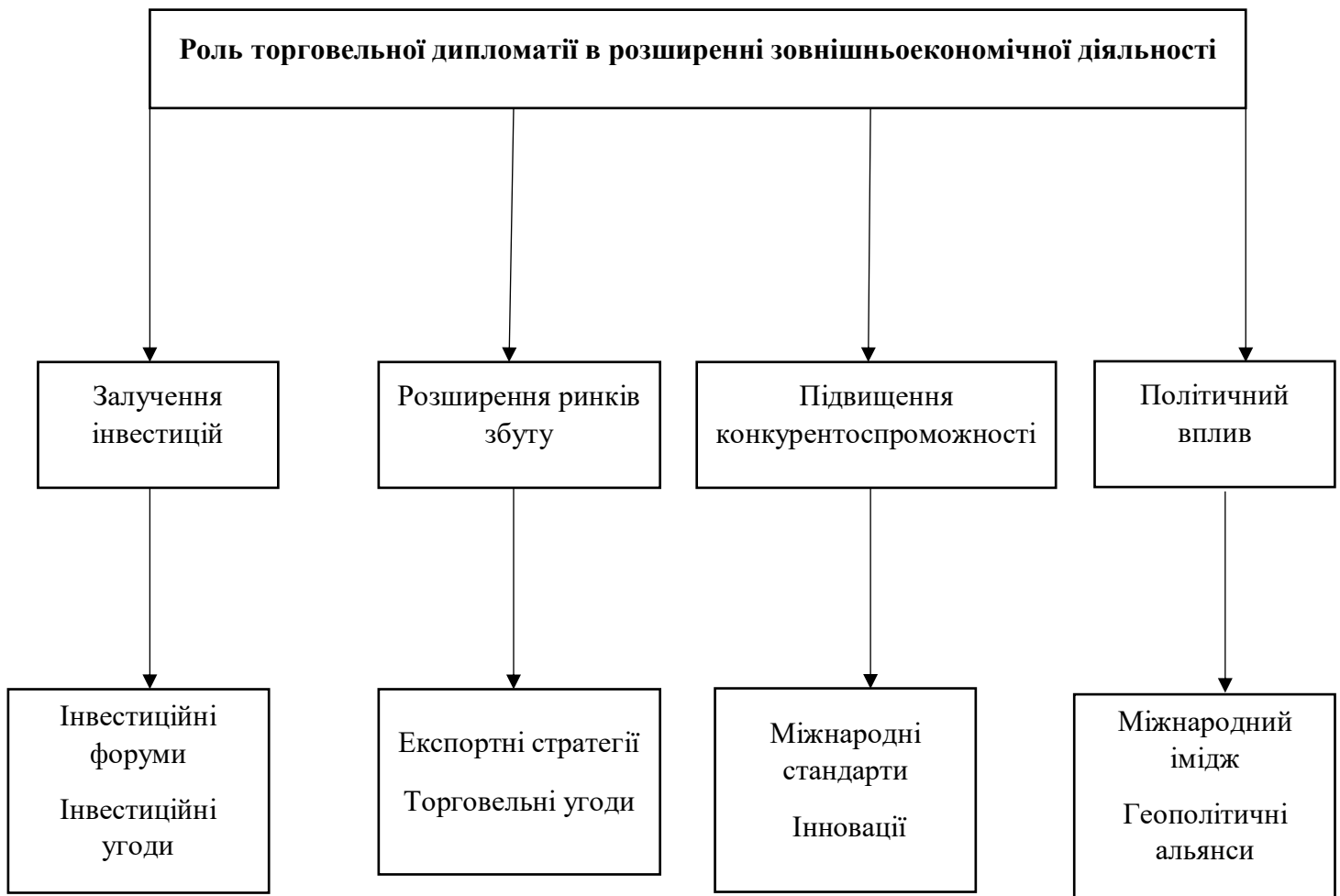

Рисунок 3.1. Роль торговельної дипломатії в розширенні зовнішньоекономічної діяльності

Джерело: складено автором на основі [29]

Цей підхід дозволяє залучати іноземні інвестиції не лише у певні галузі економіки, але й стимулює розвиток інфраструктури та технологій. Наприклад, укладання вигідних угод щодо захисту інвестицій та надання привілеїв іноземним інвесторам може значно підвищити їхній інтерес до розвитку проектів у країні [29].

Крім того, активна участь у міжнародних інвестиційних форумах та розробка стратегій привертає увагу потенційних інвесторів і створює сприятливі умови для вкладання капіталу в українську економіку. Дипломатичні зусилля також спрямовані на зменшення ризиків та надання

гарантій іноземним інвесторам, що сприяє збільшенню їхнього довіри до інвестиційного середовища України [29].

Торгівельна дипломатія відіграє критичну роль у відкритті нових ринків для українських підприємств, що має значний вплив на економічний розвиток країни. Активна участь у міжнародних торговельних форумах, переговорах та укладанні вигідних торговельних угод дозволяє Україні розширювати свої торговельні зв'язки та експортні можливості на нові ринки [30].

По-перше, це сприяє диверсифікації економіки, що є ключовим елементом стійкого економічного розвитку. Розширення торговельних зв'язків дозволяє українським компаніям залучати нові замовлення та знаходити нові ринки збуту для своїх товарів і послуг [30].

По-друге, це сприяє збільшенню експортного потенціалу країни. Укладання вигідних угод з іншими країнами допомагає знизити торговельні бар'єри та створює сприятливі умови для експорту українських товарів і послуг на зовнішні ринки [30].

По-третє, це сприяє зростанню виробництва та створенню нових робочих місць. За рахунок збільшення експорту і розширення зовнішньої торгівлі, підприємства отримують нові можливості для розвитку та впровадження інновацій, що сприяє зростанню економічної активності та зайнятості [30].

Торгівельна дипломатія, як інструмент зовнішньої політики, відіграє важливу роль у вирішенні торговельних конфліктів і спорів між країнами. Один із ключових механізмів цього процесу полягає в здійсненні діалогу та переговорів між сторонами, що дозволяє знаходити компромісні рішення та досягати мирного врегулювання торговельних суперечок [30].

Важливо враховувати, що торговельні конфлікти можуть виникати з різних причин, таких як тарифні бар'єри, нерівні умови конкуренції, спірні питання щодо інтелектуальної власності тощо. Шляхом використання торговельної дипломатії, країни можуть вирішувати ці конфлікти через

обговорення та узгодження взаємних умов торгівлі, що сприяє зменшенню напруженості та збереженню позитивних відносин між країнами [31].

Успішне вирішення торговельних конфліктів через торгівельну дипломатію сприяє стабільності та прогнозованості у міжнародній торгівлі. Зменшення торговельних напруг дозволяє підприємствам та інвесторам працювати в більш сприятливому середовищі, де є менше ризиків та більше можливостей для розвитку бізнесу. Це також сприяє підтримці глобальної економічної стабільності та розвитку міжнародної торгівлі як цілісного процесу [31].

Таким чином, торгівельна дипломатія відіграє важливу роль у розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України, сприяючи залученню інвестицій, розширенню експортних можливостей та вирішенню торговельних конфліктів. Розвиток цього напрямку діяльності важливий для подальшого економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності країни на міжнародному рівні.

3.2. Оцінка ефективності заходів торгівельної дипломатії для України

Оцінка ефективності заходів торгівельної дипломатії для України є важливою задачею у контексті зовнішньоекономічних відносин країни. Ця тема висвітлює роль і значення дипломатичних заходів у забезпеченні економічних інтересів та конкурентоспроможності України на міжнародній арені.

Оцінка ефективності заходів торгівельної дипломатії вимагає глибокого аналізу різних аспектів міжнародних відносин. Це означає детальне дослідження процесу укладання та виконання міжнародних торговельних угод, вивчення механізмів захисту інтересів українських підприємств за кордоном, аналіз притягнення іноземних інвестицій, розвиток нових напрямків експорту та ринків збуту, а також розгляд ситуацій та

шляхів вирішення торговельних конфліктів та непорозумінь. Такий широкий погляд дозволяє оцінити не лише окремі аспекти дипломатичної діяльності, а й їх взаємозв'язок та вплив на загальний розвиток та конкурентоспроможність країни в умовах глобального економічного середовища [32].

Одним із ключових показників ефективності заходів торгівельної дипломатії є збільшення обсягів експорту та імпорту товарів і послуг. Цей показник відображає успішність країни на міжнародному ринку і відображається у підвищенні конкурентоспроможності та економічному зростанні.

Процес укладання вигідних торговельних угод є важливим елементом забезпечення стабільного зростання зовнішньоторговельного обороту. Відкриття нових ринків та сприяння розвитку експортної бази дозволяють підприємствам України розширювати свої можливості на міжнародній арені та залучати нових клієнтів. Активне просування вітчизняних товарів і послуг на зовнішні ринки за допомогою маркетингу, реклами та лобіювання сприяє підвищенню їх попиту та конкурентоспроможності [32].

Крім того, збільшення обсягів експорту та імпорту є показником розвитку торговельних відносин з іншими країнами і свідчить про довіру та успішну співпрацю. Це сприяє поглибленню економічних зв'язків та взаємовигідному обміну технологіями, культурою та інноваціями між країнами, що в свою чергу сприяє сталому розвитку економіки та підвищенню добробуту населення [32].

Залучення іноземних інвестицій є не менш важливою складовою ефективності заходів торгівельної дипломатії. Це відображається у підвищенні інвестиційної активності та розвитку економіки країни [33]. За допомогою діалогу та переговорів з іноземними партнерами, Україна може створити сприятливі умови для іноземних інвесторів. Це включає в себе впровадження заходів, спрямованих на зниження адміністративних та правових перешкод для інвестицій, забезпечення прозорості та неперервності

правил гри, а також підтримку та захист прав інвесторів [33].

Створення сприятливого інвестиційного клімату передбачає також впровадження ефективних механізмів стимулювання іноземних інвесторів. Це може бути здійснено через надання різноманітних преференцій, зниження податкових та митних ставок, а також надання інших стимулів для іноземних компаній, які вкладають свій капітал у розвиток економіки України. Гарантування захисту прав інвесторів, включаючи правовий захист власності та дотримання контрактних зобов'язань, є також ключовим аспектом приваблення іноземних інвестицій [33].

Посилення зусиль у напрямі залучення іноземних інвестицій допоможе Україні не лише збільшити обсяги інвестицій, а й покращити технологічний рівень та конкурентоспроможність вітчизняних підприємств, що сприятиме сталому економічному зростанню та підвищенню рівня життя населення [33].

Розвиток нових експортних напрямків стає важливим критерієм для оцінки ефективності заходів торгівельної дипломатії. Це не лише сприяє диверсифікації економіки, але й зменшує залежність від традиційних ринків, відкриваючи нові можливості для українських підприємств. Зокрема, розвиток експорту у такі галузі як ІТ, сільськогосподарське обладнання та альтернативна енергетика може відіграти ключову роль у зміцненні економічних позицій України на світовій арені [34].

Сприяння розвитку малого та середнього бізнесу також є критичним аспектом. Через програми підтримки експорту та надання консультативних послуг, українські малі та середні підприємства отримують необхідні знання та інструменти для виходу на зовнішні ринки. Це сприяє їх стійкості, зростанню та створенню нових робочих місць, що є фундаментальним для економічного прогресу країни [34].

Підтримка українських підприємств за кордоном через дипломатичні місії та торгові представництва дозволяє вирішувати практичні питання на місцях, захищаючи інтереси українських експортерів і підвищуючи їх

конкурентоспроможність.

Вирішення торговельних суперечок через міжнародні арбітражні та судові інстанції також є важливою складовою, яка забезпечує справедливі та ефективні механізми для захисту прав та інтересів українських бізнесменів [34].

Нарешті, зміцнення міжнародного впливу України у сфері торгівлі та економіки відіграє важливу роль у підвищенні її глобального іміджу та привабливості як надійного торгового партнера. Це сприяє покращенню міжнародних відносин та створенню нових стратегічних альянсів на регіональному та глобальному рівнях (рис. 3.2) [34].

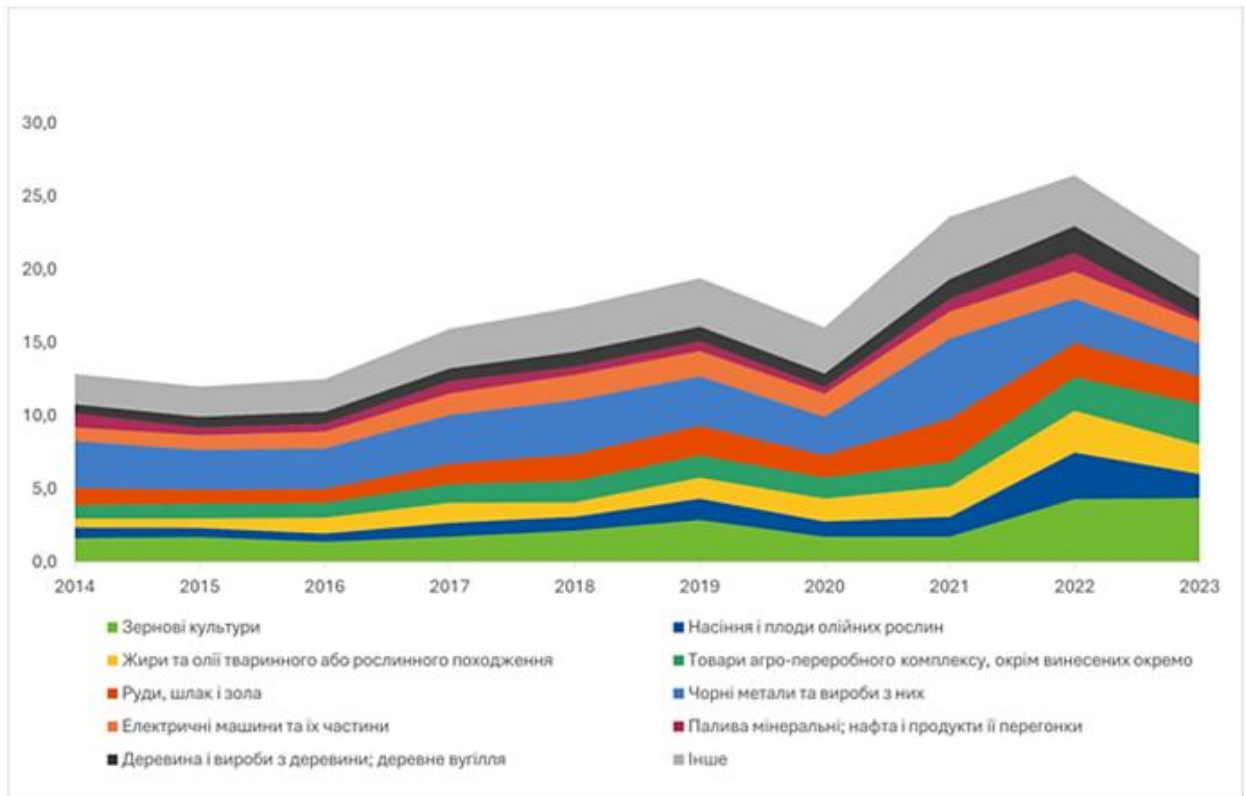

Рисунок 3.2. Що Україна продавала в ЄС впродовж останніх 10 років
Джерело: складено автором на основі [34]

У 2023 році Україна досягла історичного рекорду з експорту морозива, відправивши за кордон понад 10 тисяч тонн продукції. Найбільші обсяги українського морозива були експортовані до країн ЄС, зокрема до Німеччини, Польщі, Литви та Чехії, що забезпечило виробникам 60% прибутків.

Того ж року Україна також встановила рекорд з експорту лохини, продавши понад 4 тисячі тонн ягід на міжнародних ринках. Блокада кордону польськими фермерами стимулювала українських виробників шукати нові ринки збуту. Хоча експорт лохини до Польщі знизився майже на 40%, поставки до Німеччини зросли в 18 разів. Аналітики ринку EastFruits зазначають, що Україна почала відбирати частку ринку в польських конкурентів на німецькому ринку. Серед інших країн-імпортерів української лохини були Нідерланди, Іспанія, Велика Британія. З'явилися перші українські компанії-виробники, які постачають лохину безпосередньо до провідних мереж Євросоюзу, де висувуються високі вимоги до якості продукції та регулярності поставок.

Отже, оцінка загальної ефективності заходів торгівельної дипломатії України вимагає комплексного підходу до аналізу ключових економічних індикаторів. Зокрема, важливо враховувати динаміку зовнішньоторговельного обороту, яка відображає не тільки зростання експорту та імпорту, але й ефективність торговельних угод і зовнішньоекономічної стратегії країни [34]. Обсяги іноземних інвестицій є індикатором міжнародної довіри до економічного клімату України та її бізнес-середовища, тоді як розширення ринків збуту для українських товарів і послуг свідчить про успіхи у виході на нові ринки і підвищенні експортного потенціалу [34].

Підвищення конкурентоспроможності українських підприємств на міжнародній арені, зумовлене ефективною торгівельною дипломатією, сприяє створенню стійких зовнішньоекономічних зв'язків. Всі ці аспекти разом формують основу для забезпечення сталого розвитку та зміцнення міжнародного іміджу України як надійного економічного партнера.

Тому, враховуючи всі ці фактори, можна зробити висновок, що торгівельна дипломатія відіграє ключову роль у зміцненні економічного потенціалу України та її інтеграції у світову економіку, що є вирішальним для досягнення національних цілей.

3.3. Рекомендації щодо подальших можливостей розвитку торгівельної дипломатії для країни

Торгівельна дипломатія є важливим інструментом для забезпечення національних економічних інтересів на міжнародній арені. Для України, яка прагне зміцнити свою позицію у світовій торгівлі та прискорити економічний розвиток, існує низка рекомендацій, спрямованих на подальше вдосконалення торгівельної дипломатії.

Збільшення кількості торговельних представництв України у ключових економіках світу є стратегічно важливим кроком у зміцненні міжнародної торгівлі та забезпеченні стабільного економічного зростання. Цей захід не тільки сприятиме глибшому розумінню українськими експортерами місцевих ринкових умов, але й дозволить адаптуватися до змінних вимог споживачів і нормативних рамок [35].

На додаток до маркетингових і комерційних переваг, торговельні представництва відіграють ключову роль у зміцненні двосторонніх відносин. Вони стають ефективним засобом дипломатії, який сприяє культурному та економічному обміну між країнами. Оперативне реагування на ринкові зміни та здатність пропонувати релевантні рішення у випадках виникнення торговельних бар'єрів чи інших проблем є життєво важливим для забезпечення безперебійної діяльності українських компаній за кордоном [35]. Наявність торговельних представництв сприяє просуванню іміджу України як надійного міжнародного партнера, здатного підтримувати довгострокові та взаємовигідні відносини. Це створює сприятливі умови для залучення іноземних інвестицій, розвитку спільних підприємств та реалізації масштабних проєктів [35].

Таким чином активне розширення мережі торговельних представництв є одним із ключових напрямків для забезпечення міцних позицій України на світовому економічному майданчику [35].

Активізація роботи з договірною забезпечення

зовнішньоекономічних відносин є вирішальним кроком для розширення міжнародної торгівлі України. Належна увага до деталей укладення торговельних угод може значно підвищити економічну вигоду, забезпечуючи доступ на нові ринки та приваблюючи іноземні інвестиції. Це, в свою чергу, стимулює зростання внутрішньої економіки та підвищує рівень життя громадян [36].

Завдяки укладенню нових міжнародних угод, Україна має змогу диверсифікувати свій експорт, знижуючи залежність від традиційних ринків та розширюючи географію зовнішньоторговельних операцій. Це дозволяє вітчизняним виробникам вийти на міжнародні ринки з високим рівнем конкуренції, де вони можуть пропонувати унікальні товари та послуги [36].

Для успішного договірного забезпечення важливо створити команду кваліфікованих юристів та міжнародних переговорників, які зможуть адекватно оцінювати ризики та переваги кожної угоди. Це передбачає детальний аналіз законодавства партнерських країн, митних регуляцій, податкових норм і стандартів якості товарів [36].

Крім того, Україні потрібно посилювати свою позицію на міжнародних переговорних аренах, активніше використовуючи свої переваги, такі як стратегічне географічне розташування, великий аграрний та промисловий потенціал. Це забезпечить кращі умови для ведення зовнішньоекономічної діяльності, підвищить міжнародний імідж країни та зміцнить її економічну стабільність [36].

Розробка та реалізація державних програм, спрямованих на підтримку розвитку експортних потужностей підприємств, особливо малого та середнього бізнесу, є критично важливими для забезпечення динамічного економічного зростання України. Податкові стимули, наприклад, можуть включати зниження ставок податку на прибуток для підприємств, які активно експортують свої товари та послуги, або надання податкових кредитів на інвестиції в технологічне оновлення виробництва [36].

Допомога в сертифікації продукції також є ключовою, адже багато

країн вимагають дотримання строгих міжнародних стандартів якості та безпеки. Держава може сприяти малому та середньому бізнесу, надаючи фінансову підтримку для проходження необхідних процедур сертифікації або організовуючи тренінги та семінари, які допоможуть підприємцям зрозуміти та виконати ці вимоги [36].

Маркетингова підтримка є ще однією важливою областю, де держава може відіграти значущу роль. Це може включати фінансування участі підприємств у міжнародних виставках та торгових місіях, організацію бізнес-форумів та експортних кооперацій, а також створення спільних рекламних кампаній для просування українських товарів за кордоном [37].

Загалом, така комплексна підтримка дозволяє не тільки збільшити обсяги експорту та зробити українську продукцію більш конкурентоспроможною на світовому ринку, але й значно покращити загальний інвестиційний клімат країни, стимулюючи нові інвестиції та технологічний розвиток [37].

Інтеграція цифрових технологій у процеси торгівельної дипломатії має потенціал революціонізувати спосіб, яким Україна взаємодіє з міжнародними ринками. Використання сучасних цифрових інструментів для комунікації, таких як відеоконференції, соціальні медіа, мобільні додатки та інші платформи, може забезпечити більш тісний зв'язок з іноземними партнерами та спростити процес переговорів та укладення угод [38].

Крім того, аналітика великих даних та штучний інтелект можуть істотно підвищити здатність України до аналізу міжнародних торговельних потоків та тенденцій. Це дозволить не тільки розуміти поточні потреби ринків, але й прогнозувати майбутні зміни у попиті та постачанні, тим самим допомагаючи українським підприємствам адаптуватися до глобальних змін значно швидше [38].

Ще одним важливим аспектом є використання блокчейн технологій для забезпечення прозорості та безпеки торговельних трансакцій. Це може значно знизити ризики шахрайства, спростити логістику та скоротити час на

обробку документації, що є особливо важливим для швидкої та ефективної торгівлі [38].

Цифровізація торгівельної дипломатії також відкриває можливості для впровадження інноваційних сервісів, таких як віртуальні торгові місії та цифрові виставкові зали, де українські товари можуть бути представлені міжнародним покупцям без необхідності фізичної присутності. Це не тільки знижує витрати на маркетинг і логістику, але й значно розширює географічний охоплення українських продуктів [38].

Торгівельна дипломатія відіграє ключову роль у вирішенні міжнародних економічних спорів, що можуть виникати між державами чи між підприємствами з різних країн. Важливим аспектом є удосконалення юридичних навичок та експертизи дипломатів, які представляють інтереси України в міжнародних економічних відносинах. Це означає ретельний аналіз міжнародних торговельних угод, правових стандартів та механізмів, які регулюють торгівлю та інвестиції [39].

Необхідно активно використовувати міжнародні правові механізми, такі як Світова торговельна організація (СТО) та інші міжнародні угоди і конвенції, для захисту торговельних інтересів України. Це включає розгляд та вирішення торговельних спорів через механізми, які передбачені відповідними угодами, а також застосування правил антидемпінгу, антидампінгових заходів та інших торговельних інструментів для забезпечення рівних умов конкуренції на міжнародних ринках [39].

Важливо підтримувати інтенсивний діалог з партнерами та іншими країнами з метою вирішення потенційних торговельних суперечок шляхом переговорів та консультацій. Такий підхід сприяє мирному врегулюванню спорів та забезпечує стабільність у міжнародних економічних відносинах.

Нарешті, розробка та впровадження стратегій захисту інтересів українських підприємств на міжнародному рівні є важливим кроком для покращення торговельної дипломатії. Це може включати підтримку експортерів, захист інтелектуальної власності, розвиток механізмів

фінансового забезпечення для міжнародної торгівлі та інші заходи, спрямовані на підтримку та розвиток зовнішньоторговельної діяльності України [39].

Розвиток професійних навичок українських дипломатів у сфері міжнародної торгівлі є ключовим напрямком для покращення ефективності торгівельної дипломатії. Підвищення кваліфікації та компетентності дипломатичного корпусу в різних аспектах міжнародних торговельних відносин має безпосередній вплив на успішність ведення торговельних переговорів, укладання міжнародних угод та захисту торговельних інтересів України [40].

По-перше, важливо покращувати знання та розуміння міжнародного торговельного права серед дипломатів. Це включає знання правил і процедур Світової торговельної організації (СТО), міжнародних торговельних угод, а також нормативних актів, що регулюють міжнародну торгівлю. Інтерпретація та застосування цих норм у практичних ситуаціях дозволить дипломатам ефективно відстоювати інтереси України на міжнародних форумах та переговорах [40].

По-друге, важливо розвивати навички економічного аналізу серед дипломатичного корпусу. Це означає здатність аналізувати торговельні дані, економічні тенденції та прогнози, визначати переваги та загрози для торгівлі та економіки країни в цілому. Такий підхід допоможе дипломатам у формуванні стратегій та тактики у веденні торговельних переговорів та укладанні міжнародних угод [40].

Крім того, важливо підвищувати рівень знань у сфері зовнішньоекономічної політики. Це включає розуміння ключових напрямків розвитку зовнішньоторговельних відносин, механізмів впливу на міжнародні економічні процеси та управління міжнародними економічними ініціативами [41].

Механізми впливу на міжнародні економічні процеси є ще одним критичним аспектом, який необхідно враховувати. Це включає розуміння

світових економічних тенденцій, динаміки міжнародної торгівлі, а також ролі міжнародних економічних організацій, таких як Світова організація торгівлі (СОТ), Міжнародний валютний фонд (МВФ) та інші. Володіння цими знаннями дозволяє країнам активно впливати на формування глобальних економічних політик, відстоювати свої національні інтереси та знаходити компромісні рішення у торговельних суперечках.

Управління міжнародними економічними ініціативами вимагає глибокого розуміння як внутрішніх, так і зовнішніх економічних процесів. Це включає розробку стратегій для залучення іноземних інвестицій, підтримку національних експортерів, а також участь у міжнародних економічних проєктах та угодах. Ефективне управління такими ініціативами сприяє не тільки економічному зростанню, але й підвищує імідж країни на міжнародній арені. Воно також допомагає зміцнювати економічні зв'язки з іншими державами, сприяючи довгостроковій співпраці та стабільності. Таким чином, підвищення рівня знань у сфері зовнішньоекономічної політики є ключовим фактором для успішної інтеграції країни у світову економічну систему та досягнення її стратегічних економічних цілей.

Таким чином, зосередження уваги на підвищенні професійних навичок українських дипломатів у сфері міжнародної торгівлі допоможе зміцнити позиції України на міжнародній арені, покращити умови для укладання вигідних торговельних угод та захисту торговельних інтересів країни в цілому.

З урахуванням цих рекомендацій, Україна може значно підсилити свої позиції у глобальній економіці, розширити експортні ринки та забезпечити стале зростання національної економіки.

ВИСНОВКИ

Отже, можна зробити наступні висновки.

Торгівельна дипломатія є ефективним механізмом для відкриття нових ринків та розширення експортних можливостей українських підприємств. Шляхом укладання вигідних торговельних угод та проведення переговорів з міжнародними партнерами, Україна забезпечує собі доступ до нових ринків збуту, що сприяє диверсифікації економіки та збільшенню експортного потенціалу.

Торгівельна дипломатія сприяє залученню іноземних інвестицій у економіку країни. Шляхом проведення діалогу та переговорів з потенційними інвесторами, створення сприятливого інвестиційного клімату та гарантування захисту прав інвесторів, Україна збільшує обсяги прямих іноземних інвестицій, що сприяє розвитку економіки та підтримці інноваційних проектів.

Торгівельна дипломатія відіграє важливу роль у вирішенні торговельних конфліктів та спорів. Шляхом діалогу та переговорів, дипломатичні зусилля спрямовані на знаходження компромісних рішень та мирного врегулювання торговельних суперечок, що сприяє стабільності та прогнозованості у міжнародній торгівлі.

Україні в сучасних умовах важливо активно розвивати торгівельну дипломатію як стратегічний інструмент забезпечення зростання економіки та конкурентоспроможності на міжнародній арені. Оцінка ефективності заходів торгівельної дипломатії показує, що збільшення обсягів експорту та імпорту, залучення іноземних інвестицій, вирішення торговельних конфліктів та розширення ринків збуту є ключовими аспектами успішної зовнішньоторговельної стратегії.

Одним із пріоритетних напрямків є підвищення професійних навичок дипломатів у сфері міжнародної торгівлі, зокрема засвоєння міжнародного торговельного права, економічного аналізу та зовнішньоекономічної

політики. Розвиток цифрових технологій, активізація участі в міжнародних торговельних форумах та укладання вигідних торговельних угод також відіграють важливу роль у підвищенні ефективності торгівельної дипломатії.

Залучення іноземних інвестицій, розробка державних програм для підтримки експортних можливостей підприємств, а також використання торгівельної дипломатії для вирішення міжнародних економічних спорів є додатковими напрямками, які сприятимуть подальшому розвитку торгівельної дипломатії України та зміцненню її позицій у світовій економічній системі.

Роль торгівельної дипломатії в зовнішньоекономічній діяльності України неocenенно важлива. Цей механізм сприяє розвитку економіки, залученню інвестицій та зміцненню міжнародних партнерств, що робить його ключовим інструментом у веденні зовнішньої політики та економічного забезпечення країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Нижник В.М. Економічна дипломатія та економічна безпека України: навчальний посібник / Хмельницький національний університет. — Хмельницький, — 2007. — 299 с .
2. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: підручник. — К.: КНЕУ, 2003. — 948 с.
3. Мамалига О.О. Трансформація економічної дипломатії в міжнародних економічних відносинах. URL: http://tppe.econom.univ.kiev.ua/data/2015_30/
4. Економічна дипломатія. Портал зовнішньої політики України. URL: <http://fpp.com.ua/topic/ekonomichna-dyplomatiya/>
5. Разумей М. Зовнішньоторговельна безпека держави: управлінський аспект. URL: [http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2010/2010_02\(5\)/10rmmdua.pdf](http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2010/2010_02(5)/10rmmdua.pdf)
6. Тихончук Л. Х. Трансформація функцій державного управління в сфері регулювання міжнародної економічної діяльності. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2018. № 6. – URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1258>
7. Шаров О. М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи : монографія. Національний інститут стратегічних досліджень. Київ: НІСД, 2019. – 560 с
8. Чугаєнко Ю.О. Економічна дипломатія в системі управління зовнішньоекономічною діяльністю держави. Актуальні проблеми економіки. 2013. №3(141). С.59-69.
9. Желіховський С. Значення дипломатії для людської цивілізації: ретроспектива і сучасність. URL: <https://economistua.com/znachennya-diplomatiyi-dlya-lyudskoyi-tsivilizatsiyi-retrospektiva-isuchasnist/>
10. Юнак А. Роль медіа дипломатії у зовнішньополітичних стратегіях України. Вісник Національного технічного університету України.

"Київський політехнічний інститут". Політологія. Соціологія. Право. 2013. № 3. С. 48–52.

11. Браніцька, Т. Р., Кащенко, Н. В. Культурна дипломатія як спосіб комунікації в інтересах національної безпеки України. Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління. 2021. 4(16), 167-178. URL: [https://doi.org/10.32689/2617-9660-2021-4\(16\)-167-178](https://doi.org/10.32689/2617-9660-2021-4(16)-167-178)

12. Віднянський С.В, Мартинов А.Ю. Зовнішня політика України: еволюція концептуальних засад та проблеми її реалізації. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/105654/05-Vidnianskyi.pdf?sequence=1>

13. Івченко О.Г. Україна в системі міжнародних відносин. Історична ретроспектива та сучасний стан. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Aleksiievets_Lesia/Transformatsiia_suchasnykh_ukraïnskopolskykh_vidnosyn_u_politychnii_sferi.pdf

14. Кондратенко О. Криза східного вектора зовнішньої політики України. Політичні дослідження. Київ, 2022

15. Алексієвець М. Цивілізаційні аспекти еволюції української зовнішньої політики в період незалежності / Микола Алексієвець, Ярослав Секо // Україна–Європа–Світ. Вип. 3: Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини / Гол. ред. Л. М. Алексієвець. – Тернопіль : Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2009. – С. 11–24

16. Макар Ю. Зовнішня політика України: наміри і реалії / Юрій Макар // Україна– Європа– Світ. Вип.1: Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини / Гол. ред. Л. М. Алексієвець. – Тернопіль : Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2008. – С. 189–198. – <http://journals.uran.ua/index.php/2225-3165/issue/viewFile/5518/1974#page=11>

17. Сухорольська І., Климчук І. Громадська (публічна) дипломатія в умовах агресивної війни Росії проти України. Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2022. Вип. 43. С. 322–331.

18. Ukrainian Prism. Публічна дипломатія в українському контексті.

URL: <http://prismua.org.tilda.ws/publicdiplomacyukraine>

19. Миронова М.І. Наукова дипломатія та її вплив на систему міжнародних економічних відносин. Вісник ЛТЕУ. Економічні науки. 2022. Вип. 66. С. 72–77. DOI: <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2022-66-10>.

20. Regulation (EU) 2022/870 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2022. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/870>

21. . Стратегія публічної дипломатії Міністерства закордонних справ України на 2021–2025 роки. URL: <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/Стратегії/public-diplomacy-strategy.pdf>

22. Палагусинець, Р. В. (2020). Роль дипломатичної служби в формуванні ефективного державного управління зовнішньою політикою держави. Ефективна економіка, 2. – Електронний ресурс: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/2_2020/40.pdf

23. Федорова Г. (2022) Роль дипломатії під час воєнного стану. – ГРАНІ. Том 25., № 5. – 2022

24. Гуцал С. А. Публічна дипломатія та стратегічні комунікації: визначення концептуальних основ. Міжнародні відносини Серія "Політичні науки". Київ, 2015. № 9. URL: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/viewFile/2769/2473

25. Манжола В. А., Жовква І. І. Теоретичні аспекти стратегічного партнерства. Науковий вісник Дипломатичної академії України. 2004. Вип. 10(1). С. 65-77. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdau_2004_10%281%29__8

26. Тяжкороб І. В., Мікуленко Л. І. Принципи реалізації регіонального стратегічного партнерства. Прометей : регіон. зб. наук. праць з економіки. 2012. Вип. 1 (37). С. 123-125

27. . Герасимчук В. Г. Стратегічне партнерство: принципи, інструментарій, ефективність / В. Г. Герасимчук. Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». 2014. № 11. С. 61-66. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evntukpi_2014_11_12

28. Лезіна А. В. Актуальні напрями стратегічного партнерства України. Стратегічні імперативи сучасного менеджменту : зб. матеріалів V Міжнар. наук.-практ. конф. (23–24 квіт. 2020 р.) / ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана. 2020. – С. 149–151. URI: <https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/2020/32907>

29. Горбачук О.І. Економічна дипломатія в забезпеченні економічної безпеки держави – Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 21.04.01 – економічна безпека держави (економічні науки) – ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», Київ, 2017. 289 с.

30. Татаренко Н. О. Економічна дипломатія: світовий досвід та українські здобутки (політикоекономічний аспект). Науковий вісник Диплом. акад. України. 2015. Вип. 22(2). С. 4-9. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdau_2015_22\(2\)__3](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdau_2015_22(2)__3).

31. Шаров О. М. Економічна дипломатія як симбіоз науки та політики. Міжнародна економічна політика. 2018. № 1 (28). С. 63–87.

32. Калюжна Н.Г. Детермінанти зовнішньоторговельних конфліктів. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2019. № 2. С. 36-46

33. Чугаєв О. А. Сфери реалізації економічної сили. Актуальні проблеми міжнародних відносин. Збірник наук. праць. Вип. 1 26. Ч. І. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2015. С. 145-152.

34. Фліссак К.А. Міжнародні торговельні спори і місце економічної дипломатії у їх врегулюванні. Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2016. Вип. 127. Ч. II. С. 152.

35. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Підручник/М45 За ред.. О А. Кириченко. – К: Знання, 2005. – 493с

36. Проблеми розвитку посередницької ланки в зовнішньоторговельних операціях [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/10_2018/44.pdf

37. Міжнародна торгівля: конспект лекцій навчальний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: К.О. Кузнєцова, В.В. Чорній, О.С. Ченуша. Електронні текстові дані Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 191 с.

38. Мельник О. Г., Передало Х. С., Горошко Ю. В. Оцінювання результативності управління зовнішньо-економічною діяльністю на основі цільових показників. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. 2021. № 2(6). С. 72–81.

39. Халецька А.А. Підходи до системи державного управління зовнішньою торгівлею. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2015. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2015_2_7

40. Титаренко Л.М. Міжнародна економічна політика України: сучасні виклики та перспективи. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. Випуск 22. С. 114-118.

41. Платонова І.О. Теоретичні засади механізмів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 13-14. С. 125-129.

Огляд зарубіжної літератури

1. Mamalyga O.O. Transformation of economic diplomacy in international economic relations. URL:

http://tppe.econom.univ.kiev.ua/data/2015_30/

The article examines the models of transformation of economic diplomacy, studies the internal models of diplomacy of countries and the transformation of the administrative model of the economy to the market model of the economy, and identifies the priority economic goals of diplomacy.

2. Tikhonchuk L. Transformation of public administration functions in the field of regulation of international economic activity. Public administration: improvement and development. 2018. NO. 6. - URL:

<http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1258>

The article examines the current theoretical provisions of public administration in the field of regulation of international economic activity. The approaches of different authors to the functions of public administration are determined. A new view on the system of management of international economic activity in terms of improving economic diplomacy is proposed, the list and content of public administration functions are determined. It is determined that the processes of globalization and Ukraine's European choice in the political and economic spheres have a profound impact on the State system of regulation of international economic activity. It is noted that a system of state and supranational institutions is being created in Ukraine which combine two systems of economic activity - Ukrainian and European (world). The author proves that, in accordance with the new forms of economic system management by the State and national and international institutions, the system of the State's management functions is transformed. The author studies the importance of realization of public administration functions, which are divided into general and special functions.

3. Branitska, T. R., Kashchenko, N. V. Cultural diplomacy as a way of communication in the interests of national security of Ukraine. Expert:

Paradigms of Law and Public Administration. 2021. 4(16), 167-178. URL:
[https://doi.org/10.32689/2617-9660-2021-4\(16\)-167-178](https://doi.org/10.32689/2617-9660-2021-4(16)-167-178)

The article is devoted to cultural diplomacy, which can help our country not only improve the effectiveness of foreign policy, but also raise the image of its own country; overcome prejudice against Ukraine; and strengthen the international prestige of the state. The article highlights the problems of cultural diplomacy as a means of communication in the interests of Ukraine's national security; identifies its priorities of strategic importance for the national security of the state, promotion of its interests in the world, and socio-cultural development of Ukraine; and suggests steps to optimize the functioning of the cultural diplomacy policy. Based on the analysis of domestic and foreign experience, the author examines the content of the concept of "public diplomacy", the relationship of public diplomacy with other areas of communication studies and the best practices of using the new information and communication technology "public diplomacy" as a mechanism for implementing communication strategies of states. The work is based on an understanding of two important tasks of cultural diplomacy. On the external level, it is to ensure the image of the state and the success of its international policy, and on the internal level, it is to change the paradigm of culture and reform cultural policy, which affects the content and quality of the cultural product. Therefore, the study focuses on the foreign policy dimension of cultural diplomacy and the problem of creating a unique cultural tool for presenting the country abroad and communicating.

4. Palahusynets, R. V. (2020). The role of the diplomatic service in the formation of effective public administration of the state's foreign policy. Effective Economy, 2. - Electronic resource:
http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/2_2020/40.pdf

The article examines the diplomatic service of Ukraine as one of the important structural elements in the system of public administration of Ukraine in modern international relations. The author defines the place of the diplomatic service in the system of bodies of the state apparatus of the Ministry of Foreign Affairs of Ukraine. The author analyzes various interpretations by domestic and foreign

scholars of the essence of the categories “diplomatic service” and “diplomacy”. The article examines the formation of the diplomatic services of Ukraine, which are an important component of the mechanism of its foreign relations. Particular attention is paid to the evolution of the treaty principles and tasks facing Ukraine's diplomacy. The author assesses the current system of the diplomatic service of Ukraine, which is undergoing a complex process of its improvement for integration into the international community.

5. Mironova M.I. Scientific diplomacy and its impact on the system of international economic relations. Bulletin of LTEU. Economic Sciences. 2022. Issue 66. C. 72-77. DOI: <https://doi.org/10.36477/2522-1205-2022-66-10>

In today's globally interconnected world, diplomacy is characterized by significant changes. The traditional approach to diplomacy, which is exclusively between governments, is no longer sufficient to address the transnational challenges - from climate change to pandemics and wars - that modern states face. Interest in science diplomacy as a mechanism for responding to these transnational challenges has developed over the past decade. Science diplomacy is coming to the fore as the newest dimension of interstate relations. As the challenges of the world increasingly go beyond acceptable limits, researchers and innovators have created international scientific coalitions to address global pathologies. Thus, along with traditional methods of foreign diplomacy, new channels of influence and opportunities have opened up for states. Understanding how these channels affect global socioeconomic outcomes is crucial for scholars interested in the still ambiguous structure and processes of global governance. The article defines the role of science diplomacy in the development of national and global science, its assistance in reducing tensions in the international political space, and stabilizing economic ties between countries.

6. Kondratenko O. Crisis of the Eastern Vector of Ukraine's Foreign Policy. Political studies. Kyiv, 2022.

The article analyzes the nature and causes of the crisis in Ukraine's eastern foreign policy vector. It is emphasized that the issue of the Russian direction of Ukraine's foreign policy has been relevant since the country gained independence.

A rapid surge in scientific and expert discourse occurred in 2014 and 2022, when, respectively, the hybrid war and Russia's open aggression against Ukraine began. Based on the analysis of political science discourse, it is concluded that the primary basis for the crisis of the eastern vector of Ukraine's foreign policy is primarily an objective factor of Russia's aggressive imperial policy, which is based on Eurasian revanchism - the desire to revive total influence in the post-Soviet space.

7. Economic Diplomacy: Fundamentals, Problems and Prospects: Monograph. National Institute for Strategic Studies. Kyiv: NISS, 2019. 560 p

The publication covers the general theoretical issues of economic diplomacy as a science of international economic relations and a means of implementing the state's foreign economic policy, and the categorical apparatus is considered. The author analyzes topical issues of some areas of economic diplomacy, the choice of which is mainly due to the author's professional experience, which contributed to a comprehensive consideration of both theoretical and practical aspects. Particular attention is paid to issues related to national economic security, as well as to the European integration process and monetary and financial aspects of economic diplomacy (including cooperation with the IMF and other international financial organizations). The study characterizes foreign experience in organizing the work of economic diplomats and provides recommendations for improving the effectiveness of Ukraine's economic diplomacy. The monograph is intended for diplomats, international scholars, as well as graduate students and students of the relevant specialization.

8. Chuhayenko Y. Economic diplomacy in the system of management of foreign economic activity of the state. Actual problems of economy. 2013. №3(141). C.59-69.

The article notes that the rapid pace of integration of Ukraine's economy into the global economic system is increasingly exacerbating the issue of national security of the State. It is substantiated that economic diplomacy is an effective means of preventing threats and, accordingly, reducing the vulnerability of the national security of the State. A comparative analysis of the interpretation of the

concept of “economic diplomacy” is carried out. The author proves that it is expedient to consider the concept of “economic diplomacy” according to the nomothetic approach, as coordination in the foreign economic sphere of actions of state and non-state structures aimed at ensuring “international order” and national security of the state in the context of constant transformational changes in the world economy. The influence of economic diplomacy on the national security of the State is determined.

9. Fedorova H. (2022) The role of diplomacy during martial law. Vol. 25, No. 5. – 2022

The study of the role of diplomacy during martial law is relevant given the brutality and scale of the Russian invasion of Ukraine, which poses challenges to diplomacy in achieving Ukraine's security in the long term by involving third-party guarantor countries, and given the threat of an aggravation of the security situation in the world on the verge of World War III against the backdrop of the Russian-Ukrainian war. The purpose of the study is to determine the role of diplomacy during martial law. The following research methods were used in the study: formal-logical, structural-functional, comprehensive, legal analysis, logical and others, which allowed for a comprehensive and comprehensive study of the problematic issues of the topic under study. The research has yielded the following results: current trends in diplomacy have been identified; the specifics of conflict diplomacy have been determined; the peculiarities of diplomacy during martial law have been identified; the peculiarities of diplomacy during martial law in Ukraine have been identified.

10. Strategic partnership: principles, tools, efficiency / V.G. Gerasymchuk. Economic Bulletin of the National Technical University of Ukraine “Kyiv Polytechnic Institute”. 2014. № 11. С. 61-66. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evntukpi_2014_11_12

The article considers conceptual approaches to the definition of “strategic partnership” and its varieties. The conditions, criteria and basic principles of establishing strategic partnership relations in the implementation of export-import operations are formulated. The main models of strategic partnership relations are

allocated and the stages of its formation in Ukraine are delineated. The effectiveness of cooperation between the states in the relevant categories of nominal strategic partners is analyzed. The twenty most powerful economies are grouped by GDP (PPP) based on the forecast values of the world economy development until 2050. Recommendations for decision-making by the authorities to determine the vectors of strategic partnership are proposed. Measures to implement the principles of strategic partnership aimed at strengthening morale, restoring and further developing education, science, industry, and the agricultural sector to radically improve the welfare of the Ukrainian nation are developed.

ANNOTATION

Oliinyk A.S. "The role of trade diplomacy in Ukraine's foreign economic activity". Qualifying bachelor's thesis on specialty 292 "International economic relations", 2024.

The purpose of the study is to develop a strategy for effective trade diplomacy to support and develop Ukraine's foreign economic activity in the international arena. The study is aimed at identifying key aspects that will help expand exports, attract investment and increase the country's competitiveness through trade diplomacy mechanisms. The paper analyzes the existing trade diplomacy strategies used by the world's leading countries in order to assess their effectiveness in accordance with Ukrainian realities. The role of international organizations and bilateral agreements in promoting national economic interests is also considered. The article also examines the peculiarities of target markets for Ukrainian exports and identifies methods of adapting national trade diplomacy to global economic changes. Attention is drawn to the importance of trade diplomacy in the development of international trade, economic security and stimulating fiscal policy.

Key words: economic interests, trade diplomacy, international trade, investments, exports, competitiveness.

Year: 2024

Ім'я користувача:
Доцент кафедри європейської економіки і бізнесу Л...

ID перевірки:
1016312412

Дата перевірки:
02.06.2024 22:59:06 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
02.06.2024 23:16:21 EEST

ID користувача:
100005726

Назва документа: Олійник_А_С_Роль_торгівельної_дипломатії_у_зовнішньоекономічній

Кількість сторінок: 60 Кількість слів: 11566 Кількість символів: 94302 Розмір файлу: 303.46 KB ID файлу: 1016109291

6.24% Схожість

Найбільша схожість: 1.04% з Інтернет-джерелом (<http://econvisnyk.dstu.dp.ua/issue/download/17407/10148>)

5.38% Джерела з Інтернету

214

Сторінка 62

3.77% Джерела з Бібліотеки

379

Сторінка 64

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел